

## 1. Εισαγωγή

Το φλάουτο είναι μια από τις 42 μουσικές ειδικεύσεις που καθορίζονται για τα Μουσικά Σχολεία σύμφωνα με την υπ'αρ. 135357/Γ7/20.10.2008 (ΦΕΚ 2279/τ. Β'/10.11.2008) Υ.Α. όπως τροποποιήθηκε από την 68096/Γ7/12.6.2009 (ΦΕΚ 1211/τ. Β'/19.6.2009) Υ.Α. Για το Ατομικό Όργανο Επιλογής του φλάουτου ισχύουν όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως, όσον αφορά τη φιλοσοφία τους σκοπούς και τα επίπεδα διδασκαλίας.

**1.1 Το σύγχρονο φλάουτο ή πλαγίαυλος** κατατάσσεται λόγω των ιστορικών - κατασκευαστικών καταβολών του στη δυτική μουσική παράδοση στην οικογένεια των ξύλινων πνευστών. Σε αντίθεση με διάφορες μορφές ευθύαυλου, το αρχικό σημείο και συγκεκριμένα η στοματική οπή πρόσκρουσης της στήλης του αέρα βρίσκεται στο φλάουτο σε πλάγια θέση και όχι στην μία άκρη του σωλήνα. Στην παγκόσμια μουσική κοινότητα το φλάουτο έχει καταξιωθεί τόσο σε σολιστικό επίπεδο όσο και ως όργανο μουσικής δωματίου, συμφωνικής ορχήστρας, φιλαρμονικής μπάντας ή και άλλων μουσικών σχημάτων, ανταποκρινόμενο στα μουσικά ιδιώματα που δημιουργούνται και συνεχώς εξελίσσονται.

### 1.2 Σύντομη ιστορική αναδρομή

Υπάρχουν ενδείξεις ότι είδη αυλού χρησιμοποιούσαν ως μουσικό όργανο ήδη άνθρωποι του Νεάντερταλ, πριν από περίπου 50.000 χρόνια. Στην αρχαία Ελλάδα αντίστοιχο όργανο ήταν ο διπλός αυλός που απεικονίζεται σε πολλά αγγεία και γλυπτά. Ο πλαγίαυλος απεικονίζεται σε ρωμαϊκά και βυζαντινά γλυπτά, είναι δε διαδεδομένος στη μουσική της Ανατολικής Ασίας (αναφορές ήδη από τον 9ο αιώνα π.χ.) και της Δυτικής Ευρώπης (αποδεδειγμένα από το 12ο αιώνα μ.Χ.) Στη Δυτική Ευρώπη κυριαρχούσε από το μεσαίωνα μέχρι τα μέσα του 18ου αιώνα η φλογέρα. Από αυτή την εποχή και μετά διαδόθηκε ο πλαγίαυλος, ο οποίος ύστερα από παρεμβάσεις πολλών οργανοποιών χρησιμοποιείται σήμερα τελειοποιημένος.

### 1.3. Ρεπερτόριο του σύγχρονου φλάουτου

Η έκταση του ρεπερτορίου του από την Αναγέννηση και το Μπαρόκ ως τη σύγχρονη μουσική δημιουργία, και το έργο μεγάλων δασκάλων που συνέγραψαν μεθόδους διδασκαλίας για το όργανο, αποτελούν δεξαμενή υλικού διδακτικής.

Με την εξέλιξη του σύγχρονου φλάουτου από τον Th. Boehm τον 19<sup>ο</sup> αιώνα, η εργογραφία του φλάουτου ενώ ήταν σχετικά περιορισμένη στην κλασική και πρώιμη ρομαντική περίοδο γνωρίζει αυξητικά όλο και μεγαλύτερη άνθιση με αποκορύφωμα το 2<sup>ο</sup> μισό του 20<sup>ου</sup> αιώνα έτσι ώστε ο σημαντικότερος όγκος του ρεπερτορίου για το σύγχρονο φλάουτο να συναντάται στην λεγόμενη “χρυσή εποχή του φλάουτου” (η εκατονταετία από το 1832 και έπειτα) όπως και στην σύγχρονη μουσική.

Ειδικά στη σύγχρονη μουσική δημιουργία (που περιλαμβάνει και αξιόλογα έργα ελλήνων συνθετών) το φλάουτο σε όλους τους πιθανούς και απίθανους συνδυασμούς και σε όλες τις εκφάνσεις του (από το πίκολο μέχρι το υπερμπάσο) έχει καθιερωθεί ως κύριος πρωταγωνιστής. Η ενασχόληση με τις διευρυμένες ή αλλιώς σύγχρονες/νέες τεχνικές στο φλάουτο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εκτέλεση σημαντικότητας όγκου του σήμερα πλέον καθιερωμένου φλαουτιστικού ρεπερτορίου. Κατά συνέπεια τις τελευταίες δεκαετίες ανθεί ο τομέας των σχετιζόμενων με τις διευρυμένες τεχνικές διδακτικών συγγραμμάτων με αποτέλεσμα ο σύγχρονος παιδαγωγός φλάουτου να έχει πλέον στη διάθεσή του ανάλογα με τις ανάγκες του μαθήματός του μία ποικιλία σχετικής βιβλιογραφίας. Παράλληλα οι διευρυμένες τεχνικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ιδιαίτερα αποτελεσματικά εργαλεία στην προσπάθεια εξέλιξης του ήχου αλλά και της ενοποίησης του συστήματος “σώματος – φλάουτου”, όπως αυτό περιγράφεται στην ενότητα “Ιδιαιτερότητες της φλαουτιστικής τεχνικής” διευρυμένες τεχνικές. Πρέπει άλλωστε να αναφερθεί ότι πολλές από τις σύγχρονες/νέες τεχνικές φλάουτου δεν είναι στην πραγματικότητα καθόλου νέες. Οι ήχοι μπαμπού, η ήχοι αέρα, η κυκλική αναπνοή κτλ αποτελούν πρακτικές χιλιετιών και συναντώνται σε πολλά από τα “πρωτόγονα” φλάουτα αλλά και στα παραδοσιακά όργανα διαφόρων πολιτισμών (πχ. νέυ, ριουτέκι, σακουχάτσι, γκασουλίνγκ, χιντέβου, κουασάμπα, ξιάο, διάφοροι τύποι φλάουτων του Πανός όπως η σύριγγα κλπ). Υπό αυτό το πρίσμα η ενασχόληση με τις διευρυμένες τεχνικές μπορεί να αποτελέσει συνδετικό κρίκο για την γνωριμία με αυτά τα όργανα και την μουσική τους.

Παράλληλα το φλάουτο έχει τη θέση του στην εθνική - παραδοσιακή κουλτούρα πολλών λαών, μέρος της οποίας έχει ενσωματωθεί διεθνώς στο ρεπερτόριό του. Η χρήση του στην λόγια και έντεχνη Ελληνική μουσική, στη μουσική της Λατινικής Αμερικής, στα μουσικά είδη όπως λάτιν, τζαζ, ροκ και γενικότερα ο ρόλος του σε πολλά εθνικά μουσικά ιδιώματα έχουν ως αποτέλεσμα την δημιουργία πληθώρας έργων, η μελέτη των οποίων αποτελεί μέρος της διδασκαλίας του.

### 1.4. Ιδιαιτερότητες της φλαουτιστικής τεχνικής

Τα όργανα της οικογένειας των φλάουτων στις αρχικές μορφές τους χαρακτηρίζονται από μία ιδιαίτερη κατασκευαστική απλότητα (αρχικά διάτρητα κόκκαλα και αργότερα απλά κατασκευάσματα από πέτρες, κοχύλια, κελύφη σαλιγκαριών, πηλό, καλάμι, ξύλο κλπ).

Στα σύγχρονα φλάουτα αν και κατασκευαστικά πολύ πιο εξελιγμένα, η αρχή παραγωγής του ήχου παραμένει ίδια με αυτήν των προγόνων τους και διέπεται σε αντιδιαστολή με την προαναφερθείσα κατασκευαστική απλότητα από σύνθετες φυσικές διεργασίες. Απλοποιημένα ο τρόπος παραγωγής ήχου στο φλάουτο μπορεί να περιγραφεί ως εξής: Ο φλαουτίστας παράγει και σε αντίθεση με άλλα πνευστά διαμορφώνει και κατευθύνει μόνος του χωρίς καμία μεσολάβηση ενός βοηθήματος (επιστόμιο, γλωττίδα) την στήλη του αέρα που προσκρούεται και διχοτομείται στην πλάγια οπή του φλάουτου. Με την πρόσκρουση δημιουργούνται στρόβιλοι αέρα, οι οποίοι διεγείρουν ταλαντώσεις στο σωλήνα αέρα του οργάνου.

Υπό το πρίσμα της απαραβίαστης ροής του αέρα η ενότητα σώματος/παίκτη – εργαλείου/φλάουτου αποτελεί την πιο συγγενική με την ανθρώπινη φωνή οντότητα και η διδασκαλία του φλάουτου ενσωματώνει πολλές πρακτικές της φωνητικής.

Συγκρίνοντας τον τρόπο παραγωγής ήχου σε ένα πληκτροφόρο, όπου ο αρχάριος χωρίς σχεδόν καμία προϋπόθεση μπορεί να παράγει έναν μουσικά αξιοποιήσιμο ήχο πατώντας ένα ή περισσότερα πλήκτρα, με τον τρόπο παραγωγής ήχου στο φλάουτο, όπου δεν είναι δυνατόν με έναν οποιοδήποτε τρόπο φυσήματος (όπως για παράδειγμα στην φλογέρα) να παραχθεί ήχος έστω και αρχικά ποιοτικά εξελιγμένος, γίνεται σαφές ότι σημαντικό μέρος της προσπάθειας του νέου φλαουτίστα και αντίστοιχα μεγάλο μέρος του μαθήματος του φλάουτου διοχετεύεται και συγκεντρώνεται στην παραγωγή και εξέλιξη του ήχου και στα σχετικά με αυτήν θέματα.

Η παραγωγή ενός ποιοτικού υπό την έννοια του ομοιογενούς, ευέλικτου και ποικίλα προσαρμόσιμου από την άποψη τόσο του κουρδίσματος όσο και της έντασης και του ηχοχρώματος ηχητικού αποτελέσματος, απαιτεί από τον φλαουτίστα έναν εξελιγμένο έλεγχο της αναπνοής του (ανεξάρτητη αυτόνομη και σταθερή διοχέτευση και ροή του αέρα, ελεγχόμενη εισπνοή) και του μυϊκού του συστήματος γενικότερα. Λεπτές μυοκινητικές ικανότητες απαιτούνται για παράδειγμα σε θέματα επιδεξιότητας (κίνηση δαχτύλων, μάσκα), ενώ απαιτείται και μυϊκή δύναμη ιδιαίτερα σε σχέση με την φλαουτιστική αναπνοή.

Ως ένα μονόπλευρα φερόμενο όργανο (φλάουτο και βιολί σε αντίθεση πχ με το πιάνο, το κλαρινέτο κλπ) στο φλάουτο απαιτείται από τη αρχή ιδιαίτερη προσοχή και φροντίδα ως προς τη στάση κατά τη διάρκεια του παιζιματος ώστε να διασφαλίζεται η υγεία του μαθητή και να προλαμβάνονται μυοσκελετικά προβλήματα.

Παράλληλα στα διάφορα εγχειρίδια ενοργάνωσης και οργανογνωσίας το φλάουτο περιγράφεται ως ένα από τα πιο δεξιοτεχνικά όργανα, υπό την έννοια της ταχύτητας που μπορεί να αναπτύξει και ο νέος φλαουτίστας καλείται συχνά από νωρίς να ανταποκριθεί σε δεξιοτεχνικής φύσης ρεπερτόριο.

Επίσης το φλάουτο ως μονοφωνικό όργανο έχει τη θέση του σε μικρά και μεγάλα μουσικά σύνολα (πχ ορχήστρα, μπάντα) και ο μαθητής εκτίθεται σταθερά και συνήθως από νωρίς σε περιβάλλον μουσικής σύμπραξης με διάφορα άλλα όργανα.

Το μάθημα του φλάουτου πρέπει να θέσει το κατάλληλο πλαίσιο ώστε οι διάφορες δεξιότητες που απαιτούνται από τον μαθητή να λειτουργούν υποστηρικτικά και να αναπτύσσονται σε ισορροπία μεταξύ τους.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το μάθημα του φλάουτου διαρθρώνεται διαπραγματεύεται ως/τα εξής:

## **2. Οργανωτές Γνώσεων/Δεξιοτήτων/Συμπεριφορών, Στόχοι και Διδακτικές Προσεγγίσεις του Π.Σ.**

**2.1. Θέματα Τεχνικής:** Διατυπώνονται και περιγράφονται ξεχωριστά ειδικοί θεματικοί άξονες που απαιτούνται για το κάθε επίπεδο και οι σχετικοί με αυτούς στόχοι, όπως: τεχνικές αναπνοής, στάση σώματος, παραγωγή και ποιότητα ήχου, επιδεξιότητα, δεξιοτεχνία δαχτύλων, άρθρωση, συντονισμός, κούρδισμα, διευρυμένες τεχνικές, τεχνικές και οργάνωση της μελέτης κλπ

**2.2. Θέματα Ρεπερτορίου:** Με δεδομένη τη σχετικότητα κατάταξης ρεπερτορίου ως προς το βαθμό δυσκολίας σε συγκεκριμένα επίπεδα δίνονται σε κάθε επίπεδο ενδεικτικές προτάσεις ρεπερτορίου με σκοπό να υποστηρίξουν τον εκπαιδευτικό και τον μαθητή στις επιλογές τους λαμβάνοντας υπόψη την μοναδικότητα κάθε μαθητή και προσπαθώντας να καλύψουν ένα ευρύ στιλιστικό φάσμα. Διατυπώνονται οι σχετικοί με τα θέματα ρεπερτορίου στόχοι και προτείνονται διδακτικές προσεγγίσεις όπως και σχετική βιβλιογραφία.

**2.3. Μουσική Σύμπραξη:** Η μουσική σύμπραξη αποτελεί σταθερό μέρος του ΠΣ του φλάουτου σε όλα τα επίπεδα. Για κάθε επίπεδο διατυπώνονται ειδικοί μαθησιακοί στόχοι και προτείνεται ενδεικτική εργογραφία

**2.4 Συμπληρωματικές/υποστηρικτικές γνώσεις και δεξιότητες στο φλάουτο:** διατυπώνονται και περιγράφονται για το κάθε επίπεδο θεματικά πεδία

συμπληρωματικών/υποστηρικτικών γνώσεων και δεξιοτήτων στο φλάουτο όπως ο αυτοσχεδιασμός, η ιστορία του οργάνου, η εκ πρώτης όψεως ανάγνωση, προσωπική ηχογράφηση. Για κάθε επίπεδο διατυπώνονται ειδικοί μαθησιακοί στόχοι, περιγράφονται συνοπτικά διδακτικές προσεγγίσεις και παρατίθεται όπου κρίνεται απαραίτητο σχετική εργογραφία και βιβλιογραφία

### 3. Αξιολόγηση

Περιγράφονται και διατυπώνονται για κάθε επίπεδο και θεματικό πεδίο οι ελάχιστες απαιτήσεις ύλης και ο τρόπος και το περιεχόμενο της διαρκούς καθώς και της ετήσιας αξιολόγησης.

#### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΛΑΟΥΤΟ - 1<sup>ο</sup> ΕΠΙΠΕΔΟ

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<b>1.1 Θέματα Τεχνικής</b>	<b>Για τον αρχάριο μαθητή του πρώτου επιπέδου αρχικά επιδιώκεται:</b>		<b>1.1 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b>
<b>1.1.1 Γνωριμία με το όργανο</b>	<b>1.1.1</b> Γνωριμία με το όργανο, παραγωγή ήχου.	<b>1.1.1</b> Παραγωγή ήχου. Αρχικά ασκήσεις μόνο με επιστόμιο, και σταδιακά χρήση όλου του οργάνου. Συναρμολόγηση τρόποι περιποίησης και φροντίδας του οργάνου, καθαρισμός.	<b>1.1.1</b> τις κλίμακες, τους αρπισμούς όπως παρατίθενται στη στήλη του περιεχομένου <b>1.1.2</b> Οκτώ με εννέα συνολικά κομμάτια με προϋπόθεση την κανονική και χωρίς καθυστέρηση έναρξη των μαθημάτων από την αρχή του σχολικού έτους. Ο αριθμός αυτός μπορεί να μειώνεται αναλογικά με τυχόν δυσχέρεια έγκαιρης έναρξης του μαθήματος.
<b>1.1.2 Στάση σώματος</b>	<b>1.1.2</b> Η σωστή στάση του σώματος, η τοποθέτηση των δαχτύλων και η κατανόηση της λειτουργίας της μάσκας των χειλιών	<b>1.1.2</b> Ιδιαίτερη έμφαση και προσοχή της στάσης του σώματος, και κράτησης του οργάνου. Ο μαθητής πρέπει να τοποθετήσει σωστά τα δάκτυλα του παράγοντας αρχικά τις νότες <b>σολ-λα-σι-ντο</b> μέσα στο πεντάγραμμο και αργότερα τις πιο χαμηλές και ψηλές σε έκταση δύο οκτάβων. Ασκήσεις για την δημιουργία σωστής μάσκας. Βιωματικές ασκήσεις. Μείζονες κλίμακες : Ντο, φα, και σολ σε μια οκτάβα με αρπισμούς.	<b>1.1.3</b> 15-20 ασκήσεις, σπουδές.
<b>1.1.3 Άρθρωση</b>	<b>1.1.3</b> Η γνώση των διαφορετικών τρόπων άρθρωσης.	<b>1.1.3</b> Σταδιακή μελέτη με διαφορετική άρθρωση - legato, staccato, portato παίζοντας ασκήσεις στις οποίες υπάρχουν εναλλαγές αυτών.	
<b>1.1.4 Διαφραγματική αναπνοή.</b>	<b>1.1.4</b> Η σωστή χρήση της διαφραγματικής αναπνοής, και τα οφέλη της.	<b>1.1.4</b> Κατανόηση μέσα από ασκήσεις, της διαφραγματικής αναπνοής, πως λειτουργεί και ποια είναι τα οφέλη της (για την πρακτική του οργάνου, όσο και την υγεία). Μελέτη ξεχωριστών ασκήσεων για διαφραγματική αναπνοή, χωρίς το όργανο και μετά μαζί.	

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
1.1.5 Ανάγνωση παρτιτούρας.	1.1.5 Η επαρκής μουσική ανάγνωση που θα τον καθιστά ικανό να ανταποκριθεί στις ανάγκες του οργάνου σύμφωνα με το επίπεδο του.	1.1.5 Ο μαθητής μαθαίνει να διαβάζει τη μουσική ευρωπαϊκή γραφή – παρτιτούρα μέσα από σειρά ασκήσεων κλιμακούμενης δυσκολίας. Νότες και παύσεις αξίας ολόκληρου μέχρι όγδοο.	
	1.1.6 Η απόκτηση ρυθμικής σταθερότητας.	1.1.6 Μελέτη με χρήση μετρονόμου(πρώτες ασκήσεις Gariboldi) . Προτεινόμενος ρυθμός ± 60 το τέταρτο.	
	1.1.7. Η κατανόηση του κουρδίσματος και η εξοικείωση πρακτικά με αυτό.	1.1.7 Κατανόηση του μαθητή της ανάγκης κουρδίσματος του ήχου, που παράγει .Απόδοση ιδιαίτερης προσοχής σε αυτό. Πως επηρεάζεται το τονικό ύψος του οργάνου με την κίνηση της κεφαλής. Η καλή τοποθέτηση του οργάνου στη μάσκα βοηθάει κατά πολύ στο μετριασμό προβλημάτων τονικότητας - Δίνεται σε αυτό έμφαση.	
1.2 Θέματα Ρεπερτορίου	<b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b> 1.2.1 Να μπορεί να διαβάζει ασκήσεις και κομμάτια γνωρίζοντας την μουσική ανάγνωση παρτιτούρα. 1.2.2 Να μπορεί να μελετάει κομμάτια σόλο ή με συνοδεία του επιπέδου του.	1.2.1 Ασκήσεις Gariboldi 1 - 22, ασκήσεις από τη μέθοδο Taffanel & Gaubert (κατ' επιλογή διδάσκοντος). 1.2.2 Μικρά κομμάτια σόλο ή με συνοδεία . Επιλέγουμε γνωστές κλασικές μελωδίες π.χ. Μότσαρτ, Τσαϊκόφσκι κλπ καθώς κι από το κινηματογραφικό ρεπερτόριο. Απλά μέρη από μπαρόκ σονάτες.	<b>1.2 Η αξιολόγηση</b> 1.2.1 Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακροάσεως στα μαθήματα σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς και πρέπει να πληροί κατ' ελάχιστο και κατά την εκτίμηση του καθηγητή, τις επιμέρους προϋποθέσεις αξιολόγησης που αφορούν στη διάρκεια του σχολικού έτους και τις εξετάσεις: 1.2.2 Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακροάσεως στο τέλος κάθε τριμήνου. Λαμβάνεται υπόψη η ύλη που έχει μελετήσει, η επιμέλεια που επέδειξε, η ποιότητα της εκτέλεσης οι φυσικές δυνατότητες του μαθητή σε συνάρτηση με τον αριθμό μαθημάτων. 1.2.3 <b>Η τελική εξέταση των μαθητών θα πρέπει να περιέχει ως ελάχιστη ύλη:</b> 1.2.3.1 Μια κλίμακα από μνήμης με το

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
			αρπές της. <b>1.2.3.2</b> Ένα κομμάτι σόλο ή με συνοδεία πιάνου.
<b>1.3. Μουσική Σύμπραξη</b>	<b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b> <b>1.3.1.</b> Να συμμετέχει σε μικρά σύνολα  <b>1.3.2</b> Να συμμετέχει στις σχολικές συναυλίες/παραστάσεις.	<b>Το περιεχόμενο προκύπτει από τους μαθησιακούς στόχους του επιπέδου:</b> <b>1.3.1.</b> Υποχρεωτική συμμετοχή σε σύνολα όπου απαιτείται φλάουτο: <b>1.3.1.1.</b> Συμμετοχή σε μικρά σχήματα (ντουέτα, τρίο, κλπ) ή σύνολο με φλάουτα αν υπάρχει υπεύθυνος καθηγητής. <b>1.3.1.2.</b> Υποχρεωτική συμμετοχή σε μικρά ορχηστρικά σύνολα αν ο μαθητής δεν έχει ήδη απορροφηθεί από αμιγές σύνολο με φλάουτο <b>1.3.1.3.</b> Ο αρχάριος μαθητής αρχικά συμμετέχει ως ακροατής στα σύνολα και στη συνέχεια (γ' τρίμηνο) εφόσον κριθεί κατάλληλος έχει ενεργή συμμετοχή με εύκολα περάσματα και μέρη. <b>1.3.2</b> Συμμετοχή στις σχολικές συναυλίες/παραστάσεις: Όλοι οι μαθητές θα πρέπει να λαμβάνουν μέρος σε μια σχολική συναυλία, με κάποιο κομμάτι με συνοδεία πιάνου ή συμμετέχοντας σε ένα μικρό ή μεγάλο σύνολο.	<b>1.3.</b> Ο μαθητής αξιολογείται για τη συμμετοχή του, πρόοδο και αποτέλεσμα στα σύνολα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και διαγνωστικά για διαπίστωση του επιπέδου στο οποίο ανήκει. <b>1.3.1.</b> Ένα ντουέτο με καθηγητή ή σε σύμπραξη με μαθητή ιδίου επιπέδου.
<b>1.4 Συμπληρωματικές / υποστηρικτικές γνώσεις και δεξιότητες στο φλάουτο.</b>	<b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b> <b>1.4.1</b> Να γνωρίσει την μορφολογία του οργάνου <b>1.4.2</b> Να γνωρίσει την Ιστορία του οργάνου <b>1.4.3</b> Να εμπλουτίσει τις μουσικές εμπειρίες και τα ακούσματα του μέσω ακροάσεων.	<b>Το περιεχόμενο αφορά στην καλύτερη γνωριμία με το όργανο και πάντα σε σχέση με το επίπεδο του μαθητή:</b> <b>1.4.1</b> Να γνωρίσει αρχικά και να κατανοήσει τον τρόπο λειτουργίας του φλάουτου. <b>1.4.2</b> Να έχει αποκτήσει μια γενική εικόνα της ιστορίας του φλάουτου, την εξέλιξη του, το ρεπερτόριο του και τις δυνατότητες του στη σύγχρονη εποχή <b>1.4.3</b> Ακρόαση έργων για φλάουτο. Παρακολούθηση συναυλιών.	<b>1.4</b> Ο μαθητής αξιολογείται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για το ενδιαφέρον του για τις βασικές γνώσεις του φλάουτου και τα μουσικά ακούσματα.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΛΑΟΥΤΟ – 2ο ΕΠΙΠΕΔΟ**

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<b>2.1 Θέματα Τεχνικής</b>	<b>Για τον μαθητή του δευτέρου επιπέδου επιδιώκεται:</b>	<b>Ειδικότερα ο μαθητής α' επιπέδου θα πρέπει:</b>	<b>2.1 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b> Για την πρόσβαση στο επόμενο επίπεδο πρέπει ο μαθητής να μελετήσει κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους:
<b>2.1.1 Εξέλιξη τεχνικής του οργάνου</b>	<b>2.1.1</b> Εδραίωση τεχνικής α' επιπέδου και εξέλιξη της	<b>2.1.1</b> Να εξοικειωθεί περισσότερο με το όργανο μέσα από ασκήσεις ήχου και νέους δακτυλισμούς. Παρότι ο μαθητής βρίσκεται στο β' επίπεδο θεωρείται ακόμα 'αρχάριος' και γι' αυτό θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στο να εδραιώσει την τεχνική του 'α' επιπέδου μέσα από επαναλήψεις και επισημάνσεις. Παράλληλα θα πρέπει να εισαχθεί σε νέους δακτυλισμούς που θα του δώσουν τη δυνατότητα παιξίματος μεγαλύτερης έκτασης.	<b>2.1.1</b> τις κλίμακες, τους αρπισμούς όπως παρατίθενται στη στήλη του περιεχομένου
<b>2.1.2 Στάση σώματος</b>	<b>2.1.2</b> Εδραίωση σωστής στάση του σώματος, δακτύλων και μάσκας.	<b>2.1.2</b> Να εδραιώσει τη σωστή στάση του σώματος, δακτύλων και μάσκας. Με το ίδιο σκεπτικό της ανωτέρω παραγράφου, ο καθηγητής θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη σωστή στάση του σώματος, των δακτύλων και της μάσκας. Αν ο μαθητής έχει δικό του όργανο με ανοιχτές τρύπες, μπορεί στο δεύτερο επίπεδο να αρχίσει σιγά-σιγά να αφαιρεί τις τάπες, ώστε τα δάχτυλα να τοποθετούνται σωστότερα. Εξάσκηση σε μείζονες κλίμακες : Ντο, φα, σολ, ρε, μι, λα, σι ύφεση, μι ύφεση σε δυο οκτάβες με αρπισμούς. Χρήση και μετρονόμου.	<b>2.1.2</b> Οκτώ με εννέα συνολικά κομμάτια με προϋπόθεση την κανονική και χωρίς καθυστέρηση έναρξη των μαθημάτων από την αρχή του σχολικού έτους. Ο αριθμός αυτός μπορεί να μειώνεται αναλογικά με τυχόν δυσχέρεια έγκαιρης έναρξης του μαθήματος.
<b>2.1.3 Ήχος</b>	<b>2.1.3</b> Ασκήσεις ήχου	<b>2.1.3</b> Να βελτιώσει τον ήχο του και να αρχίσει να χρησιμοποιεί τις διάφορες δυναμικές (forte, piano κλπ) Δίνουμε προσοχή ο ήχος να είναι "ζεστός" (από το διάφραγμα) και επισημαίνουμε τις διάφορες δυναμικές. Προσοχή πάντα στο κούρδισμα όταν επιχειρείται το piano.	<b>2.1.3</b> 15-20 ασκήσεις, σπουδές
<b>2.1.4 Διαφραγματική αναπνοή</b>	<b>2.1.4</b> Εδραίωση της διαφραγματικής αναπνοής.	<b>2.1.4</b> Να εδραιώσει την τεχνική της διαφραγματικής αναπνοής με διάφορες ασκήσεις Μια καλή άσκηση για καλύτερη ενεργοποίηση του διαφράγματος και "άνοιγμα" ήχου: Με το μετρονόμο στο 60 ο μαθητής παίζει από το σολ μέχρι το ντο μέσα στο πεντάγραμμα και πάλι κάτω, πρώτα τέταρτα και μετά όγδοα (μετρώντας 4 χρόνους κάθε φορά) χωρίς άρθρωση, δυνατά και κοφτά. Δεν μας απασχολεί τόσο η καθαρότητα του ήχου όσο το να μπορεί να βγάλει κοφτό και δυνατό ήχο από το διάφραγμα. Με την πρόοδο του μαθητή, προσθέτουμε τρίηχα και δέκατα έκτα.	

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<b>2.1.5. Ανάγνωση παρτιτούρας</b>	<b>2.1.5.</b> Εισαγωγή σε νέα στοιχεία της μουσικής γραφής	<b>2.1.5.</b> Να προχωρήσει στην εκμάθηση ανάγνωσης της παρτιτούρας. Στο δεύτερο επίπεδο ο μαθητής θα πρέπει να έχει μάθει να διαβάζει νότες και παύσεις αξίας ολόκληρου μέχρι και δέκατα έκτα. Παρεσπιγμένα και συγκοπή. Να παίζει νότες σε έκταση από ντο πρώτης οκτάβας μέχρι και σολ τρίτης οκτάβας. Στίξεις : σι , μι και λα ύφεση, φα, ντο, σολ και ρε δίεση. <b>2.1.6</b> Να εκτελεί στο μάθημα τις ασκήσεις με μετρονόμο. Προτεινόμενος ρυθμός ± 60 το τέταρτο. <b>2.1.7</b> Δίνουμε έμφαση στο κούρδισμα όταν ο μαθητής συμπράττει με άλλο όργανο, αλλά κι όταν παίζει μόνος του. Αρχίζουμε να επισημαίνουμε ποιες νότες του οργάνου είναι υψηλές και ποιες χαμηλές - από όσες ήδη γνωρίζει και παίζει.	
<b>2.2 Θέματα Ρεπερτορίου</b>	<b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b>	<b>2.2 Θέματα Ρεπερτορίου</b>	<b>2.2 Αξιολόγηση.</b> <b>2.2.1</b> Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακροάσεως στα μαθήματα σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς και πρέπει να πληροί κατ' ελάχιστο και κατά την εκτίμηση του καθηγητή, τις επιμέρους προϋποθέσεις αξιολόγησης που αφορούν στη διάρκεια του σχολικού έτους και τις εξετάσεις: <b>2.2.2</b> Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακροάσεως στο τέλος κάθε τριμήνου. Λαμβάνεται υπόψη η ύλη που έχει μελετήσει, η επιμέλεια που επέδειξε, η ποιότητα της εκτέλεσης οι φυσικές δυνατότητες του μαθητή σε συνάρτηση με τον αριθμό μαθημάτων. <b>2.2.3 Η τελική εξέταση των μαθητών θα πρέπει να περιέχει ως ελάχιστη ύλη:</b> <b>2.2.3.1</b> Μια κλίμακα από μνήμης με το αρπέζ της σε 2 οκτάβες. <b>2.2.3.2</b> Ένα κομμάτι σόλο ή με συνοδεία πιάνου. <b>2.2.3.3</b> Μια άσκηση από τις
	<b>2.2.1</b> Να συνεχίσει τις ασκήσεις του α' επιπέδου και να παίζει τουλάχιστον μια σπουδή	<b>2.2.1</b> Ασκήσεις Gariboldi 23 - 46, ασκήσεις από τη μέθοδο Taffanel & Gaubert , τουλάχιστον μισ σπουδή Keohler (15 Easy Studies, op 33), J. Andersen (18 Kleine Studen op. 41).	
	<b>2.2.2</b> Κομμάτια σόλο ή με συνοδεία	<b>2.2.2</b> Επιλεγμένα μέρη από σονάτες μπαρόκ όχι μεγάλης δυσκολίας, αργά και πιο γρήγορα. Ενδεικτικά: Vivaldi, Vinci, Locatelli, Marcello, Hasse κ.α.	

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
			προβλεπόμενες της ύλης του επιπέδου.
<b>2.3 Μουσική Σύμπραξη</b>	<b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b>	<b>Το περιεχόμενο προκύπτει από τους μαθησιακούς στόχους του 1<sup>ου</sup> επιπέδου:</b>	<b>2.3.1</b> Ελάχιστη συμμετοχή σε ένα ντουέτο για δύο φλάουτα ,ή σε ένα μικρό μουσικό σύνολο το οποίο θα παρουσιαστεί τουλάχιστον μία φορά στα πλαίσια του σχολικού έτους.
	<b>2.3.1</b> Να εδραιώσει την παρουσία του σε μικρά σύνολα.	<b>2.3.1</b> Υποχρεωτική συμμετοχή σε σύνολα όπου απαιτείται φλάουτο: <b>2.3.1.1</b> Μικρά σχήματα (ντουέτα, τρίο, κλπ) ή σύνολο με φλάουτα αν υπάρχει υπεύθυνος καθηγητής <b>2.3.1.2</b> Υποχρεωτική συμμετοχή σε μεγάλα ορχηστρικά σύνολα αν ο μαθητής δεν έχει ήδη απορροφηθεί από αμιγές σύνολο με φλάουτο <b>2.3.1.3</b> Ο μαθητής συμμετέχει στα μικρά σύνολα και στη συνέχεια εφόσον κριθεί κατάλληλος συμμετέχει ενεργά και στην ορχήστρα με εύκολα περάσματα και μέρη	
	<b>2.3.2</b> Να εδραιώσει την παρουσία στις σχολικές συναυλίες/παραστάσεις.	<b>2.3.2</b> Συμμετοχή στις σχολικές συναυλίες/παραστάσεις: Όλοι οι μαθητές θα πρέπει να λαμβάνουν μέρος έστω σε μια σχολική συναυλία στο τέλος της χρονιάς, με κάποιο κομμάτι με συνοδεία πιάνου ή συμμετέχοντας σε ένα μικρό ή μεγάλο σύνολο.	
	<b>2.3.3</b> Ντουέτα & τρίο	<b>2.3.3 Ντουέτα και τρίο <u>Ενδεικτικά</u>:</b> English duets, Vinci, Stamitz, Corette, Selected Duets for Flute: Volume 1 - Easy to Medium (Rubank Educational Library).	
<b>2. 4 Συμπληρωματικές / υποστηρικτικές γνώσεις και δεξιότητες στο φλάουτο.</b>	<b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b>	<b>Το περιεχόμενο αφορά στην καλύτερη γνωριμία με το όργανο και πάντα σε σχέση με το επίπεδο του μαθητή:</b>	<b>2.4.</b> Ο μαθητής αξιολογείται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για το ενδιαφέρον τις ειδικές δεξιότητες , τις βασικές γνώσεις του οργάνου και της ιστορίας του.
	<b>2.4.1</b> Να γνωρίσει τις στιλιστικές διαφορές κάθε εποχής	<b>2.4.1</b> Να αρχίσει να ξεχωρίζει τα διάφορα στυλ της κάθε εποχής (περισσότερο από ακούσματα, παρά μέσα από τα κομμάτια που θα παίζει τα οποία συνήθως σε αυτό το επίπεδο είναι εποχής μπαρόκ).	



ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<b>2.4.2</b> Να γνωρίσει την ιστορία του οργάνου	<b>2.4.2</b> Να μελετήσει την ιστορία του οργάνου, το ρεπερτόριο, και τις δυνατότητες που έχει στη σύγχρονη εποχή	
	<b>2.4.3</b> Να αποκτήσει αντίληψη μέσω μουσικών ακουσμάτων.	<b>2.4.3</b> Ακρόαση έργων για φλάουτο, και συζήτηση με τον καθηγητή	

### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΛΑΟΥΤΟ - 3<sup>ο</sup> ΕΠΙΠΕΔΟ

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<b>3.1 Θέματα Τεχνικής</b> <b>3.1.1 Δεξιοτεχνία δαχτύλων</b> <b>3.1.2 Άρθρωση/συγχρονισμός</b> <b>3.1.3 Εξέλιξη του Ήχου</b> <b>3.1.4 Αναπνοή και στάση</b>	<b>3.1.1 - 3.1.4 &amp; 3.2</b> <b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b> <b>1.</b> Να βελτιώσει την τεχνική του ώστε να είναι ικανός να εκτελέσει μείζονες κλίμακες σε δύο οκτάβες και αρπισμούς . Να αρχίσει την εκμάθηση και αναγνώριση μουσικών στολιδιών στο μουσικό κείμενο <b>2.</b> Να γνωρίσει όλο το φάσμα των επί μέρους δεξιοτήτων του (αναπνοή, ήχος, κούρδισμα, δεξιοτεχνία δαχτύλων-γλώσσας κλπ) στο φλάουτο <b>3.</b> Να αρχίσει να αποκτά σταδιακά έλεγχο της αναπνοής και σταδιακή αυτονομία μουσικών φράσεων <b>4.</b> Να εξοικειώνεται με την εκτέλεση μουσικής ενώπιον κοινού.	<b>Ειδικότερα:</b> <b>3.1.1-8</b> Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη χρησιμοποίηση μέσα από σκάλες και ασκήσεις της ευρύτερης έκτασης του οργάνου, της χρήσης του απλού στακάτο, η ενίσχυση και ισχυροποίησή του οποίου θα μας οδηγήσει στο διπλό και το τριπλό στακάτο. Στα επίπεδα (3-4) ο μαθητής αρχίζει να γνωρίζει καλύτερα την διαφραγματική αναπνοή γνωρίζει ασκήσεις αναπνοής/κίνησης, εξοικειώνεται βιωματικά με την έννοια οικονομίας στον χειρισμό της αναπνοής, Σε συνδυασμό με τις τεχνικές αναπνοής ελέγχεται και επαναπροσδιορίζεται και η στάση, η οποία παραμένει θέμα καθόλη τη διάρκεια των σπουδών, Ως καλή στάση ορίζεται η στάση που επιτρέπει στον μαθητή να χειρίζεται την αναπνοή του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και τον βοηθάει να αποκτήσει φυσικότητα στην εκφορά του ήχου. Δίνεται έμφαση στον έλεγχο του κουρδίσματος και στις ιδιαιτερότητες του οργάνου ως προς αυτό. Ο μαθητής στο 3 <sup>ο</sup> επίπεδο συνεχίζει να μελετάει τεχνικές ασκήσεις και σπουδές που αντιστοιχούν στις δυνατότητές του.	<b>3.1</b> Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακρόασης στα μαθήματα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για την πρόοδο του και το βαθμό επίτευξης των στόχων του μαθήματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και διαγνωστικά για διαπίστωση του επιπέδου στο οποίο ανήκει  <b>3.2. Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b> Ο μαθητής στο τέλος του 3 <sup>ου</sup> επιπέδου θα πρέπει κατ' ελάχιστο να γνωρίζει 5 κλίμακες με διέσεις (C, G, D, A, E) και 3 με υφέσεις (F, Bb, Eb), σε 2 οκτάβες, 2 ελάσσονες σκάλες με διέσεις και 2

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<p><b>3.2 Θέματα Ρεπερτορίου</b></p>	<p><b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του τρίτου επιπέδου επιδιώκεται:</b></p> <p><b>5.</b> Να μάθει τη χρήση και να εξασκηθεί σε πέντε (5) μείζονες κλίμακες με διέσεις (C, G, D, A, E) και 3 με υφέσεις (F, Bb, Eb,) σε δύο οκτάβες με τρόπους κτυπήματος της γλώσσας (slured-ενωμένα και staccato - χωριστά</p> <p>Να μάθει τη σύνδεση μειζώνων και ελασσόνων κλιμάκων και να μπορεί να εκτελέσει 2 από αυτές, σε όλες της τις μορφές, φυσική-αρμονική-μελωδική .</p> <p><b>6.</b> Να εκτελέσει τους αρπασμούς της κάθε κλίμακας καθώς και τρίτες σε δύο οκτάβες.</p> <p><b>7.</b> Να αναπτύξει την έννοια της συνοχής και του προτύπου που επιτυγχάνονται μέσω της χρησιμοποίησης της γλώσσας και των μερών της στοματικής κοιλότητας που βρίσκεται, συνορεύει και επικοινωνεί.</p> <p><b>8.</b> Να γνωρίσει τα βασικά στολίδια που χρησιμοποιούμε σε ένα μουσικό κείμενο, όπως τρίλιες, μικρές νότες και αποτζιατούρα.</p> <p><b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b></p> <p><b>9.</b> Μέσα από ένα μουσικό ιστορικό πλαίσιο να κατανοήσει καλύτερα τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης εποχής των έργων που μελετάει .</p> <p><b>10.</b> Να γνωρίσει και να μελετήσει νέο ρεπερτόριο φλάουτου που να ανταποκρίνεται στις παρούσες δυνατότητές του και να τον βοηθάει να</p>	<p><b>3.2. Θέματα Ρεπερτορίου</b></p> <p><b>1. Μέθοδοι</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Taffanel &amp; Gaubert</b> - <i>Methodes Complete de Flute</i> Volume 1 – Leduc,1958</li> <li>- <b>Altes</b> - <i>Celebre Methodes Complete de flute</i> , Leduc, 2010</li> <li>- <b>E. Wagner</b> – <i>Foundation for flute playing</i>, Fisher, 1918</li> <li>- <b>Trevor Wye</b> - Practice books for the Flute , Novello 1999</li> </ul> <p>Breathing and Scales, Intonation and Vibrato</p> <p><b>2. Ασκήσεις (Etudes)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>G. Gariboldi</b>, <i>Etudes mignonnes op.131, Billaudot</i></li> </ul> <p>Ο Gariboldi είναι ένας σημαντικός ρομαντικός ιταλός συνθέτης οι συνθέσεις – ασκήσεις του οποίου επηρέασαν πολύ την εξέλιξη του οργάνου και προσφέρουν στον μαθητή ποιοτική σταδιακή εξάσκηση με ωραίες μελωδικές συνθέσεις. Οι είκοσι ασκήσεις που περιέχει μας φτάνουν κάλλιστα να καλύψουμε ολόκληρο το επίπεδο, με τις 10 πρώτες να είναι υποχρεωτικά το ελάχιστο επιθυμητό όριο που θα πρέπει να καλύψει ο μαθητής.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>G. Gariboldi</b> - <i>Thirty Easy and Progressive Studies, EMB</i></li> </ul> <p>Για κάποιον μαθητή με περισσότερες ελλείψεις και κενά οι οποίες είναι ευκολότερες μεν αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως εφαρμογή της μελέτης των κλιμάκων που είναι υποχρεωτικές για το επίπεδο αυτό.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>G. Gariboldi</b>, <i>15 etudes moderns elegantes et progressive</i> <a href="http://imslp.org/wiki/Special:ImagefromIndex/173606">http://imslp.org/wiki/Special:ImagefromIndex/173606</a></li> </ul> <p>Για κάποιον πιο προχωρημένο μαθητή με τις πρώτες ασκήσεις να μπορούν να εκτελεστούν στο επίπεδο αυτό.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>G. Gariboldi</b> - <i>Vingt petites etudes pour la flute op. 132</i></li> </ul> <p>Για κάποιον πιο προχωρημένο μαθητή.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>E. Koehler</b> - <i>15 Easy studies, IMC 1957</i></li> </ul> <p><b>3. Κομμάτια (Συλλογές)</b></p> <p>Δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος από το να εφαρμόσεις όλες τις τεχνικές πληροφορίες σε ένα κομμάτι. Κάποια από τα κομμάτια που θα επιλεγούν καλό θα ήταν να έχουν και κάποια σχέση με τη θεωρία και το πρώτο κομμάτι της αρμονίας. Ο μαθητής μπορεί να αρχίσει να κατανοεί τη λειτουργία των κλιμάκων, τη μετατροπή σε κοντινές κλίμακες και τη σύνδεση I-V-I και I-IV-V-I μέσα από την απλή αρμονική ανάλυση ενός μέρους σονάτας. Ο μαθητής μέσα από ένα μουσικό ιστορικό πλαίσιο</p>	<p>με υφέσεις. Η διδασκαλία των ελασσόνων κλιμάκων πρέπει να συμπεριλαμβάνει και τις 3 μορφές, φυσική- αρμονική-μελωδική. Επίσης, μαζί θα πρέπει να εκτελέσει τους αρπασμούς της κάθε κλίμακας καθώς και τρίτες σε δύο οκτάβες. Στις ελάσσονες κλίμακες οι τρίτες θα εκτελούνται μόνο για την αρμονική μορφή. Επίσης, οι σκάλες θα πρέπει να εκτελούνται με τρόπους κτυπήματος της γλώσσας (slured-ενωμένα και staccato-χωριστά), ανά δυάδες, τετράδες και οκτάδες και συνδυασμό τους. Ο μετρονόμος εισάγεται στη μελέτη τους μέχρι 90 bpm.</p> <p>Στον μαθητή πρέπει να αναπτυχθεί η έννοια της συνοχής και του προτύπου που επιτυγχάνονται μέσω της χρησιμοποίησης της γλώσσας και των μερών της στοματικής κοιλότητας που βρίσκεται, συνορεύει και επικοινωνεί. Θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί αρκετά ικανοποιητικά το απλό χτύπημα της γλώσσας και να μπορεί να εμφανίσει διαφορά ανάμεσα στο κρατημένο (πορτάτο) και στο κοφτό (στακάτο). Πρέπει επίσης να υπάρχει</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>εξελιχθεί ως φλαουτίστας και ως νέος μουσικός.</p> <p>11. Να γνωρίσει και να μελετήσει τεχνική του φλάουτου που να ανταποκρίνεται στις παρούσες δυνατότητές του και να τον βοηθάει να εξελιχθεί ως φλαουτίστας και ως νέος μουσικός.</p> <p>12. Να καταφέρει να βελτιώσει εξίσου όλο το φάσμα των επί μέρους δεξιοτήτων του στο φλάουτο</p>	<p>μπορεί να κατανοήσει καλύτερα τα χαρακτηριστικά συγκεκριμένης εποχής και να καταλάβει την εξέλιξη τους στην εποχή που ακολουθεί, να μελετήσει τις απλές μουσικές φόρμες που αναπτύσσονται και εξελίσσονται στο μπαρόκ, στον κλασικισμό και στον ρομαντισμό, και ποιοί συνθέτες επηρέασαν την εξέλιξη και την τεχνική του οργάνου, για ποιο λόγο χρησιμοποιήθηκαν κλειδιά για να φτάσουμε στο σύστημα Boehm και για ποιους λόγους το όργανο άρχισε να κατασκευάζεται από μέταλλο και όχι από ξύλο όπως ήταν στη φυσική του μορφή. Υπάρχουν πολλές και αξιόλογες συλλογές που καθοδηγούν τον μαθητή στα παραπάνω χαρακτηριστικά. Οι συλλογές είναι ενδεικτικές μιας και έχουν γραφτεί πάρα πολλές για το φλάουτο. Ο καθηγητής έχει την ευκαιρία να επιλέξει από ανάλογες συλλογές σύμφωνα με τα κριτήρια του, και από αυτές που ενδέχεται να υπάρχουν ήδη στο σχολείο. Το μόνο που θα πρέπει να κάνει είναι να επιλέγει βαθμό δυσκολίας 4-5 στο ABRSM.</p> <p>- <b>The Flute Collection – Easy to Intermediate Level</b>, Schirmer Instrumental Library for Flute &amp; Piano 2007</p> <p>Μια ιδανική συλλογή για τον μαθητή μέσου επιπέδου.</p> <p>Περιέχει: Gavotte from the French Suite No. 5, BWV 816 (J.S. Bach) • Minuet from the Notebook for Anna Magdalena Bach (J.S. Bach) • Scotch Dance, WoO 23 (Beethoven) • Sonatina (Beethoven) • Aria of the Shepherd from La liberazione de Ruggiero (Caccini) • Berceuse from the Dolly suite (Fauré) • Tambourin from Iphigénie en Aulide (Gluck) • Allegro from the String Quartet in F Major, Op. 74, No. 2 (Haydn) • Minuet from the Symphony No. 89 in F Major (Haydn) • The Entertainer (Joplin) • Musette (Leclair) • Andante Espressivo, Op. 58, No. 1 (Mendelssohn) • Gymnopédie (Satie) • Andantino (Schubert) • Minuet (Schubert) • Romanze, Op. 94 (Schumann). Το βιβλίο περιλαμβάνει την πρόσβαση και σε online συνοδεία, κάτι πολύ σημαντικό για τους μαθητές αφού μπορούν και μόνοι τους να μελετάνε με τη συνοδεία πιάνου.</p> <p>- <b>Music through Time Flute Book 4</b>, Billaudot, 2006</p> <p>το οποίο περιέχει: Anon.: Out of the Meadow, Anthony Holborne: The Fairy Round, Nicola Matteis: Preludio, J. S. Bach: Molto adagio from Cantata no. 106 (Funeral Cantata), John Lampe: The Dragon of Wantley W. A. Mozart: Andante cantabile from K.547, Gaetano Donizetti: Romance from L'Elisir d'Amore, Modest Mussorgsky: A Tear, John Philip Sousa: Semper Fidelis</p>	<p>στοχευμένη προοδευτική ενδυνάμωση της άρθρωσης και των δυσκολιών της στη χαμηλή και υψηλή περιοχή.</p> <p><b>3.3 Τριμηνιαία αξιολόγηση:</b> Ο μαθητής ενώπιον των υπολοίπων μελών της τάξης παρουσιάζει μια κλίμακα, εκτελεί μέρος μιας σπουδής και παρουσιάζει ένα κομμάτι από τις συλλογές που έχει διδαχθεί αναφέροντας στοιχεία για τον συνθέτη. Επίσης εκτελεί ένα μικρό απόσπασμα PrimaVista.</p> <p><b>3.4 Τελική ετήσια αξιολόγηση (εξετάσεις):</b> Η αξιολόγηση γίνεται με εκτέλεση μιας κλίμακας από τις διδαγμένες σε δύο οκτάβες μαζί με το αρπεζ και τις τρίτες, εκτελεσμένη staccato και legato ανα τετράδες σε ρυθμό όχι μικρότερου του τέταρτο =80 bpm. Επίσης εκτέλεση μιας άσκησης από τις διδαγμένες και ένα κομμάτι με συνοδεία πιάνου ή άλλου οργάνου από συλλογή μέσης δυσκολίας που να περιλαμβάνουν χαρακτηριστικά του επιπέδου αυτού, χρησιμοποίηση απλών στολιδιών και ηχοχρωματικής ανταπόκρισης (piano, mezzo piano, Forte).</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		<p>Edward German: She had a letter from her love, Frederick Delius: Brigg Fair, William Walton: Jodelling Song, Vaughan Williams: Valse Lente, John Rutter: Pie Jesu, Paul Harris: . . . with a hint of lime</p> <p>- <b>ABRSM</b>- <i>Baroque Flute Pieces</i>, Book IV ή V, ABRSM</p> <p>Αν η επίδοσή του είναι πάνω από το μέσο όρο, μπορεί να αυξηθεί ο βαθμός δυσκολίας χρησιμοποιώντας ως παράδειγμα τη συλλογή αυτή η οποία συμβουλεύει το μαθητή στην άρθρωση και τις αναπνοές, αρκετές φορές στο ρυθμό και στα στολίδια και παρουσιάζοντας σημαντικές πληροφορίες για το συνθέτη. Από τα κομμάτια αυτά θα πρέπει να διδαχθούν τουλάχιστον δέκα, και το καθένα από αυτά να μην υπερβαίνει την διδασκαλία των 3 μαθημάτων, ώστε ο μαθητής να μάθει να μελετά συγκεκριμένο κείμενο σε συγκεκριμένο χρόνο και να μελετήσει χαρακτηριστικά περισσότερων περιόδων.</p> <p>Ο δάσκαλος στην αρχή κάθε τριμήνου σχεδιάζει με τον μαθητή ένα πρόγραμμα μελέτης, στο οποίο διατυπώνονται και επαναπροσδιορίζονται βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι. Οι μαθητές τακτικά παρουσιάζουν τα έργα που έχουν μελετήσει ενώπιον κοινού είτε στο πλαίσιο της τάξης του φλάουτου δηλ. στους υπόλοιπους μαθητές φλάουτου είτε σε συναυλίες του σχολείου.</p>	<p>Επίσης εκτελεί ένα μικρό απόσπασμα Prima Vista.</p>
<p><b>3.3 Μουσική Σύμπραξη</b></p>	<p><b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b></p> <p><b>3.3.1.</b> Να κατανοήσει την ρυθμική σταθερότητα και πειθαρχία, ώστε να μπορεί να συμπράξει με άλλους μουσικούς</p> <p><b>3.3.2</b> Να εξασκήσει και να αναπτύξει την ακοή του.</p> <p><b>3.3.3</b> Να αναπτύξει ικανότητες ελέγχου και προσαρμογής της έντασης, του κουρδίσματος.</p> <p><b>3.3.4</b> Να αναπτύξει την ικανότητα του να συμπράττει με μικρά αρχικά μουσικά σύνολα.</p> <p><b>3.3.5</b> Να γνωρίσει ενεργά νέο</p>	<p><b>3.3 Μουσική Σύμπραξη</b></p> <p>Ο μαθητής θα πρέπει να μάθει να παίζει μαζί με άλλους. Και η πιο εύκολη μορφή είναι να παίξει με κάποιον συμμαθητή του. Έτσι θα μάθει να συνεργάζεται, να ακούει και να κουρδίζει πάνω σε κάποιον άλλο, και η οπτική και ακουστική αίσθηση να καλύπτουν τα λάθη τα οποία προκύπτουν.</p> <p>Και εδώ μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε συλλογές, όπως:</p> <p>- <b>Moyse, M.</b> - <i>Album of 30 Duets for Two Flutes</i>, Volumes 1 &amp; 2, IMC</p> <p>- <b>Hugues</b> - <i>School of the Flute op. 51</i>, Ricordi</p> <p>- <b>Voxman</b> - <i>Selected Duets for Two Flutes Vol. 1</i>, Rubank</p> <p>Ο καθηγητής θα πρέπει να βρει χρόνο για να συμβουλευτεί το μαθητή και να συνεργαστεί με τον καθηγητή που ασχολείται – διδάσκει κάποιο μουσικό σύνολο έτσι ώστε ο μαθητής μέσα από τα κομμάτια του συνόλου να ωφεληθεί περισσότερο και στο μέρος της εκτέλεσης.</p>	<p><b>3.3.1</b> Ο καθηγητής φλάουτου μπορεί να περιλάβει και να προετοιμάσει τον μαθητή για 1-2 δραστηριότητες μουσικής σύμπραξης σε σύνολα φλάουτων, σύνολα μουσικής δωματίου με διαφορετικά όργανα.</p> <p>Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακροάσεως στα μαθήματα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για την πρόδοό του και το βαθμό επίτευξης των στόχων του μαθήματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>ρεπερτόριο μουσικής δωματίου με φλάουτο, διαφορετικών μουσικών ιδιωμάτων.</p> <p><b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του πέμπτου επιπέδου επιδιώκεται:</b></p> <p><b>3.3.6</b> Να παίζει με άλλους φλαουτίστες κομμάτια κατάλληλα για το επίπεδό του</p> <p><b>3.3.7</b> Να παίζει σε μικρά σύνολα μουσικής δωματίου έργα πρωτότυπα ή μεταγραφές κατάλληλες για το επίπεδό του</p>		<p>διαγνωστικά για διαπίστωση του επιπέδου στο οποίο ανήκει.</p> <p><b>3.3.2 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b> Για την πρόσβαση στο επόμενο επίπεδο πρέπει ο μαθητής να ασχοληθεί συστηματικά με έναν μικρό κύκλο δραστηριοτήτων μουσικής σύμπραξης ώστε να αποκτήσει μια σημαντική εμπειρία λειτουργίας σε μουσικό σύνολο και να μπορεί να ανταποκριθεί ικανοποιητικά και ανάλογα με το επίπεδο των συνολικών τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων του.</p>
<p><b>3.4</b> <b>Συμπληρωματικές / υποστηρικτικές γνώσεις και δεξιότητες</b></p>	<p><b>1.</b> Η βελτίωση στην εκ πρώτης όψεως ανάγνωση.</p> <p><b>2.</b> Ηχογράφηση ως μέσο βελτίωσης του τρόπου εκτέλεσης.</p>	<p><b>3.4.1 Prima Vista</b> Ο μαθητής θα πρέπει να εξασκηθεί στο να παίζει κομμάτια εκ πρώτης όψεως. Τα κομμάτια που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε είναι τουλάχιστον 2 επιπέδων κάτω από το επίπεδο του μαθητή. Υπάρχουν έτοιμα τεστ που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ως οδηγό, όπως: - <b>Paul Harris</b> - <i>Improve your sight reading</i>, Faber Music - <b>ABRSM</b> - <i>Specimen Sight-Reading Tests for Flute, Grades 1-5</i>, ABRSM Ο καθηγητής πρέπει να εξηγήσει τα σημεία που πρέπει να προσέξει ο μαθητής, όπως σπλισμό, τυχαία σημεία αλλοίωσης, μεγάλα διαστήματα, ρυθμικά σχήματα και στολίδια.</p> <p><b>3.4.2 Ηχογράφηση</b> Καλό θα ήταν ο μαθητής σε 4 έως 6 μαθήματα να ηχογραφήσει τον εαυτό του με ένα απλό μέσο ηχογράφησης και να αξιολογήσει ο ίδιος την προσπάθειά του και να ανακαλύψει τις αδυναμίες του και μέσα από την προσπάθεια αυτή να βελτιωθεί.</p>	<p><b>3.3.3 Τελική ετήσια αξιολόγηση (εξετάσεις):</b> Η αξιολόγηση γίνεται με εκτέλεση ενός κομματιού στο οποίο ο μαθητής συμπράττει με μικρό ή μεγάλο σύνολο μαθητών μουσικής. Για την αξιολόγηση πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παράγοντες που καθορίζουν την επιτυχημένη εκτέλεση ενός κομματιού σε σύνολο μουσικής, δηλαδή η άρτια προετοιμασία, η ηχοχρωματική ανταπόκριση και η προσαρμοστικότητα στην μουσική ροή και στις ερμηνευτικές προθέσεις της ομάδας.</p>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΛΑΟΥΤΟ - 4<sup>ο</sup> ΕΠΙΠΕΔΟ

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<p><b>4.1 Θέματα Τεχνικής</b></p>	<p><b>4.1.1-3 &amp; 4. 2</b>  <b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b></p>	<p>Στο τέταρτο επίπεδο ο μαθητής αρχίζει να εισάγεται στη διδασκαλία των κλιμάκων με πιο ενδεδειγμένο τρόπο. Αρχίζουν να εισάγονται τρόποι και γλωσσικές τεχνικές καθώς και διαφραγματική στήριξη στην μελέτη των κλιμάκων.</p>	<p><b>4.1 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b>  Ο μαθητής στο τέλος του 4<sup>ου</sup> επιπέδου θα πρέπει κατ' ελάχιστο να γνωρίζει όλες τις μείζονες κλίμακες, σε 2 οκτάβες, 4 ελάσσονες σκάλες με διέσεις (am, em, bm, f#m) και 4 με υφέσεις (dm, gm, dm, fm). Η διδασκαλία των ελασσόνων κλιμάκων πρέπει να συμπεριλαμβάνει και τις 3 μορφές, φυσική- αρμονική- μελωδική. Επίσης, μαζί θα πρέπει να εκτελεί τους αρπισμούς της κάθε κλίμακας καθώς και τρίτες σε δύο οκτάβες. Στις ελάσσονες κλίμακες οι τρίτες θα εκτελούνται μόνο για την αρμονική μορφή.</p>
<p><b>4.1.1. Δεξιοτεχνία δαχτύλων/άρθρωση /συγχρονισμός</b></p> <p><b>4.1.2 Εξέλιξη του Ήχου</b></p> <p><b>4.1.3 Τεχνικές Αναπνοής</b></p>	<p><b>1</b> .Να αναπτύξει τεχνικά ευχέρεια μέσα από την μελέτη κλιμάκων και αρπισμών.  <b>2</b>. Να αναπτύξει σωστή άρθρωση και καθαρότητα ήχου σε διπλό και τριπλό στακάτο.  <b>3</b>. Να συνεχίσει να μελετάει σπουδές (etudes) του επιπέδου του.  <b>4</b>. Να ξεχωρίζει και να εκτελεί όλα τα στολιδία πάνω στο μουσικό κείμενο  <b>5</b>. Να βιώσει και να κατανοήσει την έννοια του vibrato και να μάθει να το χρησιμοποιεί εκούσια και συνειδητά.  <b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του τέταρτου επιπέδου επιδιώκεται:</b>  <b>1</b>. Να μάθει και να εξασκηθεί σε όλες τις μείζονες , σε δύο οκτάβες.  <b>2</b>. Να μάθει τη σύνδεση μειζώνων και ελασσόνων κλιμάκων και να μπορεί να τις εκτελέσει σε όλες τις μορφές, φυσική-αρμονική- μελωδική έτσι ώστε η σύνδεση με τις μείζονες να είναι ομαλότερη και ευκολότερη.  <b>3</b>. Να μπορεί να εκτελέσει τους αρπισμούς της κάθε κλίμακας καθώς και τρίτες σε δύο οκτάβες.</p>	<p><b>Ενδεικτικό ρεπερτόριο:</b>  <b>4.1.1 και 4.1.3 Μέθοδοι / Ανάπτυξη τεχνικής</b>  Για τη διδασκαλία των κλιμάκων, των αρπισμών και των μουσικών στολιδίων  - <b>Marcel Moyse</b> - Gammes et Arpeges , A. Leduc  Θεωρείται από πολλούς το "Ευαγγέλιο" στη διδασκαλία κλιμάκων. Το βιβλίο αυτό είναι εξαιρετικό και λύνει πολλές τεχνικές δυσκολίες που παρουσιάζονται, έχει όμως και το δικό του χαρακτήρα στο οποίο ο μαθητής χρειάζεται το χρόνο του προκειμένου να βρει ροή ακόμα και στην πρώτη άσκηση.  - <b>ABRSM</b> - Scales And Arpeggios For Flute Grades 1-8, Boosey &amp; Haukes  - <b>Taffanel &amp; Gaubert</b> - <i>Methode Complete de Flute</i> Volume 1,2 – Leduc,1958  - <b>Altes</b> - <i>Celebre Methode Complete de flute</i> ,Vol. 1,2 Leduc, 2010  - <b>E. Wagner</b> – <i>Foundation for flute playing Vol. 1,2, Fisher, 1918</i>  - <b>Trevor Wye</b> - <i>Practice books for the Flute</i> , Novello 1999 Breathing and Scales  - <b>M. Moyse</b> -<i>School of Articulation</i> , A. Leduc  - <b>Andre Maquarre</b> -<i>Daily exercises for Flute</i>, G. Schirmer  <b>4.1.2 Διδασκαλία του ήχου</b>  - <b>Philippe Bernold</b> -<i>La Technique d' Embouchure</i>  - <b>M. Moyse</b> - <i>De La Sonorite</i>, A. Leduc  - <b>Trevor Wye</b> - <i>Practice books for the Flute</i> , Novello 1999, Intonation and Vibrato  <b>4.1.3 Ασκήσεις (Etudes)</b>  - <b>E. Koehler</b> - <i>15 Easy studies, op33 IMC 1957</i>  - <b>G. Gariboldi</b>, <i>15 etudes modernes elegantes et progressive</i>  <a href="http://jmslp.org/wiki/Special:ImagefromIndex/173606">http://jmslp.org/wiki/Special:ImagefromIndex/173606</a>  <i>Για κάποιον μαθητή με περισσότερες ελλείψεις και κενά με τις τελευταίες ασκήσεις να μπορούν να εκτελεστούν στο επίπεδο αυτό.</i></p>	<p>Οι σκάλες θα πρέπει να εκτελούνται με τρόπους κτυπήματος της γλώσσας (slured-ενωμένα και staccato-χωριστά, ανά δυάδες, τετράδες και οκτάδες και συνδυασμό τους. Ο μετρονόμος εισάγεται στη μελέτη τους μέχρι 120 bpm. Από το βιβλίο Gammes et Arpeges του Marcel Moyse το ελάχιστο επίπεδο θα πρέπει να θεωρείται η διδασκαλία τουλάχιστον 5 κλιμάκων με το χρονόμετρο να προσεγγίζει 132 bpm. Θα πρέπει να μπορεί να εκτελεί με καθαρότητα χρησιμοποιώντας διπλό και τριπλό στακάτο. Ο μαθητής πρέπει να εξισορροπήσει τη σχέση άρθρωσης γλώσσας. Πρέπει επίσης</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>Στις ελάχιστονες κλίμακες οι τρίτες θα εκτελούνται μόνο για την αρμονική μορφή.</p> <p>4. Οι σκάλες θα πρέπει να εκτελούνται με τρόπους κτυπήματος της γλώσσας (slured-ενωμένα και staccato-χωριστά), ανά δυάδες, τετράδες και οκτάδες και συνδυασμό τους.</p> <p>5. Να αρχίσει να μελετάει συστηματικά και καθημερινά σκάλες έχοντας ως βάση το Games et Arpeges του M. Mouyse</p> <p>6. Να δώσει έμφαση στο να χρησιμοποιεί διπλό και τριπλό στακάτο.</p> <p>7. Να μάθει όλα τα βασικά στολίδια που χρησιμοποιούμε σε ένα μουσικό κείμενο.</p>	<p>- <b>J. Andersen.</b> - <i>18 Piccoli Studi, op. 41</i>, Berben <i>Για κάποιον πιο προχωρημένο μαθητή.</i></p> <p>- <b>J. Derrmersseman</b> - <i>50 Etudes Melodiques, op. 4.</i></p> <p>- <b>Berbiguer</b> -<i>18 studies,</i> <a href="http://imslp.org/wiki/Special:ImagefromIndex/81200">http://imslp.org/wiki/Special:ImagefromIndex/81200</a></p>	<p>να υπάρχει στοχευμένη προοδευτική ενδυνάμωση της άρθρωσης και των δυσκολιών της στη χαμηλή και υψηλή περιοχή.</p> <p>Επιθυμητό για το 4<sup>ο</sup> επίπεδο είναι η χρήση εκφραστικών μέσων,(ριάνο, mezzo riano, Forte) Θα πρέπει να υπάρχει διαφραγματική στήριξη εναλλαγές στις δυναμικές του παιξίματος παράγοντας ένα στρογγυλό και βελούδινο ήχο.</p>
<p><b>4.2 Θέματα Ρεπερτορίου</b></p>	<p><b>4.2</b> <b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b></p> <p>1. Να αντιληφθεί τη συνέχεια στην ιστορική διαδρομή του οργάνου.</p> <p>2. Να παράγει τον απαιτούμενο ήχο ζεστό και ζωντανό μέσα από την χρησιμοποίηση του vibrato.</p> <p>3. Να κάνει χρήση όλων των εκφραστικών και τεχνικών δυνατοτήτων που έχει αποκτήσει.</p>	<p><b>4.2 Ρεπερτόριο</b></p> <p>- <b>ABRSM</b> - <i>Baroque Flute Pieces, Book IV και V</i>, ABRSM Συμβουλεύει το μαθητή στην άρθρωση και τις αναπνοές, αρκετές φορές στο ρυθμό και στα στολίδια και παρουσιάζει σημαντικές πληροφορίες για το συνθέτη.</p> <p>Ενδεικτικό περιεχόμενο: Sarabande from Suite No. 3 in E minor [La Barre], Capriccio in G, TWV 41:G5 [Telemann], Vivace from Sonata in G minor, TWV 41:G5 [Telemann], Adagio and Vivace from Sonata in E minor, Op. 1 No. 6 [Leclair], Andante from Sonata in B flat, Op. 2 No. 3 [Locatelli], Vivace and Largo poco andante from Sonata in E minor, Op. 3 No. 3 [Michel Blavet], [Allegro assai] from Sonata in E minor, Op. 5 No. 5 [Hasse], Sonata in E, BWV 1035: 1st and 2nd movts, Adagio ma non tanto and Allegro [J. S. Bach].</p> <p>- <b>Flute Music Collection (Baroque Period)</b>, Henle Michel Blavet: Sonata g minor op. 2,4 - Giovanni Chinzer: Sonata G major op. 5,6 - Johann Philipp Eisel: Divertimento d minor - Jacques Loeillet: Sonata e minor op. 5,1 - Johann Christoph Pepusch: Sonata F major - Daniel Purcell: Sonata F major - Johan Helmich Roman: Sonata b minor - Thomas Roseingrave: Sonata G</p>	<p><b>4.2.1</b> Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακρόασης στα μαθήματα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για την πρόδοό του και το βαθμό επίτευξης των στόχων του μαθήματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και διαγνωστικά για διαπίστωση του επιπέδου στο οποίο ανήκει.</p> <p><b>4.2.2 Τριμηνιαία αξιολόγηση:</b> Ο μαθητής ενώπιον των υπολοίπων μελών της τάξης παρουσιάζει μια κλίμακα, εκτελεί μέρος μιας σπουδής και παρουσιάζει ένα κομμάτι από διδαχθέντα αναφέροντας στοιχεία για τον συνθέτη και το ιστορικό πλαίσιο. Επίσης εκτελεί ένα μικρό απόσπασμα</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		<p>major - Giuseppe Sammartini: Sonata a minor op. 2,6 - Johann Christian Schickhard: Sonata a minor op. 17,3</p> <p>- <b>G.PH. Telemann</b> - <i>Four Sonatas</i>, Barenreiter 1963 Μια σονάτα θα ήταν πολύ καλό για τη γενικότερη μόρφωση του μαθητή. Το ρεπερτόριο του επιπέδου αυτού θα πρέπει να συμπεριλάβει και κάποιο εύκολο κοντσέρτο όπως τα παρακάτω. Αν η επίδοσή του είναι μεγαλύτερη του μέσου όρου μπορεί να αυξηθεί ο βαθμός δυσκολίας.</p> <p>- <b>Vivaldi</b> - Flute Concerto in D major, RV 428 Ένα καλό βοήθημα για την μελέτη της τρίλιας.</p> <p>- <b>Pergolesi</b> - <i>Concerto in G Major</i>, IMC</p> <p>- <b>Boccherini L.</b> - <i>Concerto in D Major</i>, Southern Music Company</p> <p>- <b>Gluck Ch. W.</b> - <i>Concerto in G Major</i>, Kalmus</p>	<p>PrimaVista.</p> <p><b>4.2.3 Τελική ετήσια αξιολόγηση (εξετάσεις):</b> Η αξιολόγηση γίνεται πάνω στην εκτέλεση μιας κλίμακας από τις διδαγμένες σε δύο οκτάβες μαζί με το αρπέζ και τις τρίτες. Εκτέλεση staccato και legato ανα τετράδες σε ρυθμό όχι μικρότερου του τέταρτο =100 bpm. Ο μαθητής εκτελεί μιας άσκησης από αυτές που έχει διδαχθεί και ένα κομμάτι (τουλάχιστον δυο μέρη, αργό – γρήγορο) με συνοδεία πιάνου ή άλλου οργάνου που να περιλαμβάνει χαρακτηριστικά του επιπέδου.</p>
<b>4.3 Μουσική Σύμπραξη</b>	<p><b>4.3.1</b> Ο μαθητής να συνυπάρξει μουσικά και να ηγηθεί μικρών μουσικών κλασσικών σχημάτων με ολοκληρωμένα έργα, ντουέτα ή ντουέτο με Basso continuo, τρίο φλάουτων, τρίο ξύλινων πνευστών και κουαρτέτο ξύλινων με η χωρίς κόρνο.</p> <p><b>4.3.2</b> Σύμπραξη με μικρά και μεγαλύτερα μουσικά σύνολα, ορχήστρα, μπάντα, και άλλα ιδιόμορφα και μη μουσικά σχήματα.</p>	<p><b>4.3 Μουσική Σύμπραξη</b></p> <p>- <b>Pleyel</b> - Three Duets op. 68, International</p> <p>- <b>Telemann G.Ph.</b> - Six Sonatas for Two Flutes, op. 2, International</p> <p>- <b>Kuhlau, Fr.</b> - 3 Flute Trios, Op.13 <a href="http://imslp.org/wiki/3_Flute_Trios,_Op.13_%28Kuhlau,_Friedrich%29">http://imslp.org/wiki/3_Flute_Trios,_Op.13_%28Kuhlau,_Friedrich%29</a></p> <p>Ο καθηγητής να συμβουλέψει το μαθητή πάνω στα μουσικά κείμενα των μουσικών συνόλων του σχολείου ώστε να ωφεληθεί στο μέρος της εκτέλεσης.</p>	<p>Στην γενική εικόνα του μαθητή λαμβάνεται υπόψη η συμμετοχή του σε συναυλίες συμπράττοντας μουσικά με άλλα σύνολα .</p>
<b>4.4 Συμπληρωματικές / υποστηρικτικές γνώσεις και δεξιότητες</b>	<p><b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b></p> <p><b>4.4.1</b> Να παίξει ένα εύκολο μουσικό κομμάτι prima vista χρησιμοποιώντας καλή άρθρωση, μέτρια διαστήματα και βασικούς ηχητικούς χρωματισμούς.</p>	<p><b>4.4.1 Prima Vista</b></p> <p>Ο μαθητής θα πρέπει να εξασκηθεί στο να παίζει δυσκολότερα κομμάτια εκ πρώτης όψευς. Τα κομμάτια που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε είναι τουλάχιστον 2 επιπέδων κάτω από το επίπεδο του μαθητή. Υπάρχουν έτοιμα τεστ που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ως οδηγό, όπως:</p> <p>- <b>Paul Harris</b> - <i>Improve your sight reading</i>, Faber Music</p> <p>- <b>ABRSM</b> - Specimen Sight-Reading Tests for Flute, Grades 1-5, ABRSM</p>	<p><b>4.4</b> Εκτελεί ένα μικρό απόσπασμα Prima Vista.</p>



ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		Ο καθηγητής πρέπει να εξηγήσει τα σημεία που πρέπει να προσέξει ο μαθητής, όπως οπλισμό, τυχαία σημεία αλλοίωσης, μεγάλα διαστήματα, ρυθμικά σχήματα και στολίδια.	
	<b>4.4.2</b> Να είναι ικανός μέσα από μια απλή ηχογράφιση του εαυτού του να διορθώσει βασικές αδυναμίες και λάθη.	<b>4.4.2 Ηχογράφιση</b> Καλό θα ήταν ο μαθητής σε 4 έως 6 μαθήματα να ηχογραφήσει τον εαυτό του με ένα απλό μέσο ηχογράφησης και να αξιολογήσει ο ίδιος την προσπάθειά του και να ανακαλύψει τις αδυναμίες του και μέσα από την προσπάθεια αυτή να βελτιωθεί.	
	<b>4.4.3</b> Να μπορεί μέσα από μια κριτική ματιά σε μεγαλύτερο επίπεδο να βελτιώσει τα δικά του χαρακτηριστικά παιχνιδιού.	<b>4.4.3 Κριτική έργων</b> Καλό θα ήταν ο μαθητής μαζί με τον καθηγητή να οργανώσουν κάποιες πολιτιστικές εξόδους για την παρακολούθηση συναυλιών με φλάουτο, και τη συζήτηση και το σχολιασμό τους στην τάξη μετά από αυτές. Ο μαθητής θα έχει την ευκαιρία να συζητήσει προβλήματα και μεθόδους λύσεων που προκύπτουν σε πιο επαγγελματικό επίπεδο. Την ευκαιρία αυτή μπορεί να τη ζήσει ο μαθητής και μέσα από ηχογραφημένες συναυλίες που υπάρχουν στο διαδίκτυο και είναι ελεύθερες στην παρακολούθηση.	

### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΛΑΟΥΤΟ - 5<sup>ο</sup> ΕΠΙΠΕΔΟ

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<b>5.1 Θέματα Τεχνικής</b>  <b>5.1.1. Τεχνικές Αναπνοής</b>  <b>5.1.2. Εξέλιξη του Ήχου</b>  <b>5.1.3. Θέματα Κουρδίσματος</b>	<b>5.1.1-7 &amp; 5.2</b> <b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b> <b>1.</b> Να αναπτύξει την ακοή, τη διάνοηση, την αισθητική του αντίληψη και να ενδιαφέρεται να αποδίδει και να ερμηνεύει το μουσικό κείμενο με πιστότητα και αρτιότητα <b>2.</b> Να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη αντίληψη των έργων με τα οποία ασχολείται σε συνδυασμό με τις βασικές μουσικές γνώσεις μορφολογίας, θεωρίας κ.λπ μαθαίνοντας παράλληλα για το ευρύτερο πλαίσιο (ιστορικό, καλλιτεχνικό κλπ) μέσα στο οποίο προέκυψαν.	<b>Θέματα Τεχνικής:</b> <b>5.1.1. &amp; 5.1.6. &amp; 5.1.7.</b> Στα καταληκτικά επίπεδα (5 <sup>ο</sup> και 6 <sup>ο</sup> ) ο μαθητής έχοντας σταθεροποιήσει την διαφραγματική αναπνοή, γνωρίζει πιο σύνθετες συνδυαστικές ασκήσεις αναπνοής/κίνησης, δουλεύει πάνω στην αντανάκλαστική εισπνοή, εξοικειώνεται βιωματικά με την έννοια οικονομίας στον χειρισμό της αναπνοής, εξασκεί την μερική και πλήρη αναπνοή και την εκτεταμένη ελεγμένη εκπνοή αρχικά χωρίς και έπειτα με το φλάουτο. Σε συνδυασμό με τις τεχνικές αναπνοής αναζητείται, ελέγχεται και επαναπροσδιορίζεται και η στάση, η οποία παραμένει θέμα καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών, ειδικά καθώς ο μαθητής βρίσκεται στην	<b>5.1 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b> Για την ολοκλήρωση αυτού του επιπέδου πρέπει ο μαθητής να μελετήσει κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους ικανό αριθμό ασκήσεων και από όλο το αναφερόμενο φάσμα των επιμέρους τεχνικών θεμάτων του φλάουτου και έργων του σολιστικού (φλάουτο σόλο, φλάουτο και πληκτροφόρο) ρεπερτορίου για φλάουτο που να αντιστοιχούν στις παρούσες δυνατότητές του και να τον βοηθήσει να εξελιχθεί ως φλαουτίστας και νέος

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<p><b>5.1.4.</b> <b>Δεξιοτεχνία</b> <b>δαχτύλων/άρθρωση</b> <b>/συγχρονισμός</b></p> <p><b>5.1.5.</b> <b>Διδασκαλία</b> <b>διευρυμένων</b> <b>τεχνικών</b></p> <p><b>5.1.6. Μελέτη:</b> <b>Οργάνωση/</b> <b>Βελτιστοποίηση/</b> <b>Τεχνικές</b></p> <p><b>5.1.7.</b> <b>Σκηνική Άσκηση</b></p>	<p><b>3.</b> Να ενδιαφέρεται και να μαθαίνει, να κατανοεί την διακριτότητα διαφορετικών μουσικών ιδιωμάτων και να διαφοροποιεί ανάλογα τον τρόπο με τον οποίο τα αποδίδει και τα ερμηνεύει</p> <p><b>4.</b> Να προσπαθεί να βελτιώνει εξίσου όλο το φάσμα των επί μέρους δεξιοτήτων του (αναπνοή, ήχος, κούρδισμα, δεξιοτεχνία δαχτύλων-γλώσσας κλπ) στο φλάουτο</p> <p><b>5.</b> Να αναγνωρίζει με επιτυχία κανονικότητες (patterns) μελωδικές, ρυθμικές και μορφολογικές και να καταφέρνει να τις ομαδοποιεί νοητικά (chunking)</p> <p><b>6.</b> Να μάθει να διαχειρίζεται και να αξιοποιεί την κριτική λειτουργώντας με αυτοπεποίθηση, αυτογνωσία και πνεύμα ευγενούς άμιλλας.</p> <p><b>7.</b> Να αναπτύξει την αίσθηση της αυτοαποτελεσματικότητας και να αποκτά σταδιακά συστηματικότητα, αυτοέλεγχο και αυτονομία στη μελέτη του</p> <p><b>8.</b> Να εξοικειώνεται με την εκτέλεση μουσικής ενώπιον κοινού, και να γνωρίσει στρατηγικές και τεχνικές διαχείρισης θεμάτων σκηνικής συμπεριφοράς</p> <p><b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του πέμπτου επιπέδου επιδιώκεται:</b></p> <p><b>9.</b> Να γνωρίσει και να μελετήσει νέο ρεπερτόριο φλάουτου από ένα ευρύ φάσμα μουσικών ιδιωμάτων που να ανταποκρίνεται στις παρούσες δυνατότητές του και να τον βοηθάει να εξελιχθεί ως φλαουτίστας και ως νέος μουσικός.</p> <p><b>10.</b> Να γνωρίσει και να μελετήσει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων τεχνικής του φλάουτου που</p>	<p>εφηβεία και τα (σωματικά) δεδομένα του διαρκώς αλλάζουν. Ως καλή στάση ορίζεται η στάση που επιτρέπει στον μαθητή να χειρίζεται την αναπνοή του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και τον βοηθάει να αποκτήσει φυσικότητα υπό την έννοια της διαπερατότητας και της ενσωμάτωσης στο παίξιμό του. Στο πλαίσιο αυτό είναι χρήσιμη η γνωριμία με τεχνικές και πρακτικές νοητικής και σωματικής αυτορρύθμισης και βελτιστοποίησης (fine-tuning) όπως για παράδειγμα τεχνικές Alexander, Feldenkrais, Hilde-Langer Rühl κλπ</p> <p><b>5.1.2</b> Μέρος του μαθήματος του φλάουτου αλλά και της προσωπικής μελέτης του μαθητή στο 5<sup>ο</sup> επίπεδο συνεχίζει να είναι η ενασχόληση με ασκήσεις εξέλιξης του ήχου.</p> <p><b>5.1.3</b> Ο μαθητής στα καταληκτικά επίπεδα 5 και 6 εφ' όσον έχει σταθεροποιήσει τον ήχο του και έχει καλό έλεγχο της ροής του αέρα και με θεωρώντας ως δεδομένο ότι έχει μάθει προηγουμένως και γνωρίζει με ποιους τρόπους μπορεί να επηρεάσει το τονικό ύψος μίας νότας στο φλάουτο, ασχολείται πιο συστηματικά με το κούρδισμα, γνωρίζοντας επιγραμματικά κάποιες κατασκευαστικές παραμέτρους που επηρεάζουν την &lt;&lt;σκάλα&gt;&gt; των φλάουτων, βιώνοντας και πειραματιζόμενος με τόνους διαφοράς, συστηματοποιώντας το κούρδισμα σύμφωνων διαστημάτων (unisono, οκτάβα,καθαρή πέμπτη και τετάρτη, μεγάλη τρίτη). <b>5.1.4.:</b> Ο μαθητής στο 5<sup>ο</sup> επίπεδο συνεχίζει να μελετά τεχνικές ασκήσεις και σπουδές που αντιστοιχούν στις δυνατότητές του.</p> <p><b>5.1.5</b> Μέρος του μαθήματος του φλάουτου και της προσωπικής μελέτης του μαθητή στο 5<sup>ο</sup> επίπεδο αποτελεί η δημιουργική ενασχόληση με τις διευρυμένες τεχνικές. Στο πλαίσιο της ενασχόλησης με τις δ.τ. ο μαθητής γνωρίζει στο μάθημα (μέσω οπτικοακουστικού υλικού και από το διαδίκτυο και σχετικών εγχειριδίων) και εμπνέεται ηχητικά από όργανα φλάουτων διάφορων εποχών και πολιτισμών.</p> <p><b>5.1.6 &amp; 5.1.7 &amp; 5.2</b> Ο δάσκαλος στην αρχή κάθε τριμήνου</p>	<p>μουσικός.</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>να ανταποκρίνεται στις παρούσες δυνατότητές του και να τον βοηθάει να εξελιχθεί ως φλαουτίστας και ως νέος μουσικός.</p> <p><b>11.</b> Να καταφέρει να βελτιώσει εξίσου όλο το φάσμα των επί μέρους δεξιοτήτων του στο φλάουτο</p> <p><b>Ευρύτεροι παιδαγωγικοί στόχοι – μεταγνωστικές λειτουργίες και επιδιώξεις:</b></p> <p><b>12.</b> Να υποστηριχθεί ο μαθητής στο να διαμορφώσει και να διατηρήσει προσωπικά εσωτερικά κίνητρα, και σταθερό προσανατολισμό σε σχέση με την ενασχόλησή του με το φλάουτο και τη μουσική γενικότερα.</p>	<p>σχεδιάζει με τον μαθητή ένα πρόγραμμα μελέτης, στο οποίο διατυπώνονται και επαναπροσδιορίζονται βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να εισάγει τον μαθητή σε νέες τεχνικές βελτιστοποίησης της μελέτης, της απόδοσης και τις επίδοσης σε διάφορες καταστάσεις και περιβάλλοντα (πχ απλές τεχνικές συγκέντρωσης και χαλάρωσης, νοητική εξάσκηση, chunking, τεχνικές Alexander, Feldenkrais, Hilde-Langer Rühl κλπ). Οι μαθητές τακτικά παρουσιάζουν τα έργα που έχουν μελετήσει ενώπιον κοινού είτε στο πλαίσιο της τάξης του φλάουτου δηλ. στους υπόλοιπους μαθητές φλάουτου είτε σε συναυλίες του σχολείου.</p>	
<p><b>5.2 Θέματα Ρεπερτορίου</b></p>		<p><b>5.2 Θέματα Ρεπερτορίου.</b> Η επιλογή του ακριβούς ρεπερτορίου στα καταληκτικά επίπεδα (5<sup>ο</sup> και 6<sup>ο</sup>) γίνεται σε συνεργασία με τον μαθητή, προσπαθώντας να καλυφθεί ένα ευρύ στυλιστικό φάσμα του ρεπερτορίου του φλάουτου.</p> <p><b>Κριτική ακρόαση φλαουτιστικής ανθολογίας στην τάξη:</b> Στο πλαίσιο του μαθήματος του φλάουτου στο 5<sup>ο</sup> και 6<sup>ο</sup> επίπεδο οι μαθητές κατ'ελάχιστο δύο φορές το χρόνο ακούν στην τάξη σε μικρές ομάδες έργα από το φλαουτιστικό ρεπερτόριο και συζητάνε με τον καθηγητή τους πάνω σε αυτά, συγκρίνοντας την ερμηνεία, αξιολογώντας την ποιότητα της εκτέλεσης και περιγράφοντας την σύνθεση.</p> <p><b>Προτεινόμενη ενδεικτική βιβλιογραφία. Ενδεικτικό Ρεπερτόριο, εργογραφία, σπουδές:</b> Ως προς την κατηγοριοποίηση του διδακτικού υλικού που έχει εκδοθεί ως το 1978 προτείνεται η 3<sup>η</sup> έκδοση του εγχειριδίου φλαουτιστικού ρεπερτορίου του James Pellerite και συγκεκριμένα τα επίπεδα III &amp; IV: <b>Pellerite, J. James. A handbook of literature for the flute.</b> Zalo Publications, 1978. Ως προς την ενδεικτική βιβλιογραφία σε σχέση με την εργογραφία μετά το 1978 όπως και συμπληρωματικά για όλα τα θεματικά πεδία 5ΥΠ.1 &amp; 5.ΥΠ.2. παρατίθενται τα εξής:</p>	<p><b>5.2 Η αξιολόγηση πρέπει να γίνεται σε 3 επίπεδα</b></p> <p><b>5.2.1</b> Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακρόασης στα μαθήματα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για την πρόδοό του και το βαθμό επίτευξης των στόχων του μαθήματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο αλλά και διαγνωστικά για διαπίστωση του επιπέδου στο οποίο ανήκει.</p> <p><b>5.2.2</b> Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακρόασης στο τέλος κάθε τριμήνου. Λαμβάνεται υπόψη η ύλη που έχει μελετήσει, η επιμέλεια που επέδειξε, η ποιότητα της εκτέλεσης οι φυσικές δυνατότητες του μαθητή σε συνάρτηση με τον αριθμό μαθημάτων.</p> <p><b>5.2.3 Τελική ετήσια αξιολόγηση (εξετάσεις):</b> Για την μετάβαση στο επόμενο επίπεδο ο μαθητής θα πρέπει να εξεταστεί σε πρόγραμμα διάρκειας 25 λεπτών που να περιλαμβάνει τρία έργα</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Pearson, Lea.</b> <i>Bodymapping for flutists. What every flute player needs to know about the body.</i> GIA, 2006.</li> <li>- <b>Schwarzenbach, Regula &amp; Fiorenza, Letizia.</b> <i>Höhenflüge mit Bodenhaftung.</i> Zimmermann, 2007.</li> <li>- <b>Gerzabek, Ute.</b> <i>Entraînement respiratoire.</i> <a href="http://www.respiro.at/fr/publications.php">http://www.respiro.at/fr/publications.php</a></li> <li>Ξανθούλης, Νίκος. <i>Η τέχνη της αναπνοής. Μελέτη της αναπνευστικής τεχνικής στη μουσική ερμηνεία.</i> Orpheus, 1996.</li> <li>- <b>Geller, Doris.</b> <i>Praktische Intonationslehre für Instrumentalisten und Sänger. Mit Übungsteil.</i> Bärenreiter, 1997.</li> <li>- <b>Graf, Peter-Lukas.</b> <i>Interpretation. How to shape a melodic line.</i> Schott, 2001.</li> <li>- <b>Graf, Peter-Lukas.</b> <i>Check-Up. 20 Basic Studies for flutists</i> Schott, 2002.</li> <li>- <b>George, Patricia; Avidan Louke, Phyllis.</b> <i>Advanced Flute Studies: The Art of Chunkin.</i>Theodore Presser Company 2014</li> <li>- <b>Offermans, Wil.</b> <i>For the contemporary flutist. 12 Studies for Flute with explanations in the supplement.</i> Zimmermann 1992.</li> <li>- <b>Offermans, Wil.</b> <i>Tsuro-no-sugomori.</i> Zimmermann, 1999.</li> <li>- <b>Dury, Stephan.</b> <i>Die Zirkuläratmung auf der Flöte.</i> Zimmermann, 1992.</li> <li>- <b>Dick, Robert.</b> <i>Tone development through extended techniques.</i> Multiple Breath M.C. ,1986.</li> <li>- <b>Wretchitch, Walter; University of Music and performing - - Arts Vienna.</b> <i>Flute Update. New Music for Young Flutists.</i> Doblinger, 2007.</li> <li>- <b>Artaud, Pierre-Yves.</b> <i>Harmoniques.Exercise Book. Simple notes and multisounds.</i> Billaudot, 1992.</li> <li>- <b>Hunziker Dominique; Utagawa Anne.</b> <i>Flautando 3.Musique Contemporaine pour Flûte.</i> Nepomuk, 1994</li> <li>- <b>Κίκου, Ευαγγελία.</b> <i>Οι μουσικές πηγές του κόσμου για σόλο φλάουτο.</i> Κίκου, 2013.</li> </ul>	<p>διαφορετικών μουσικών ιδιωμάτων δυσκολίας που να αντιστοιχεί στην 5<sup>η</sup> βαθμίδα εκ των οποίων ένα έργο να είναι σπουδή.</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		<p>- <b>Moyse, Marcel.</b> <i>Tone development through Interpretation for the flute and other wind instruments.</i> Mc Ginnis &amp; Marx, 1962.</p> <p>- <b>Bernold, Philippe.</b> <i>La technique d'Embouchure.</i> La Stravaganza</p> <p>- <b>Reichert, Matthieu André.</b> <i>Sept exercices journaliers Op.5.</i> Leduc, 1950.</p> <p>- <b>Taffanel, Paul; Gaubert, Philippe.</b> <i>17 Grands Exercices Journaliers de Mécanisme pour Flûte.</i> Alphonse Leduc.</p>	
<p><b>5.3</b> <b>Μουσική</b> <b>Σύμπραξη</b></p>	<p><b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b></p> <p><b>5.3.1</b> Να αναπτύξει ρυθμική σταθερότητα και πειθαρχία, ώστε να μπορεί να συμπράξει με άλλους μουσικούς</p> <p><b>5.3.2</b> Να εξασκήσει και να αναπτύξει την ακοή του</p> <p><b>5.3.3</b> Να μάθει να ανταποκρίνεται άμεσα και δημιουργικά σε διαφορετικές μουσικές προσεγγίσεις και ερμηνείες</p> <p><b>5.3.4</b> Να μάθει να επικοινωνεί τις μουσικές προθέσεις του λεκτικά αλλά και μέσω της μουσικής του έκφρασης και κίνησης</p> <p><b>5.3.5</b> Να αναπτύξει ικανότητες ελέγχου και προσαρμογής της έντασης, του κουρδίσματος και της ποιότητας του ήχου ανάλογα με τις ανάγκες του συνόλου</p> <p><b>5.3.6</b> Να αναπτύξει την ταχύτητα επεξεργασίας της πληροφορίας (ακουστικής και οπτικής) και να βελτιώσει την prima vista του</p> <p><b>5.3.7</b> Να γνωρίσει ενεργά νέο ρεπερτόριο μουσικής δωματίου με φλάουτο, διαφορετικών μουσικών ιδιωμάτων</p> <p><b>5.3.8</b> Να γνωρίσει ενεργά ορχηστρικό ρεπερτόριο</p> <p><b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του πέμπτου</b></p>	<p><b>Ενδεικτικό ρεπερτόριο για σύνολο φλάουτων:</b></p> <p><b>Ντουέτα:</b></p> <p>- <b>Quantz, Johann Joachim.</b> <i>Six Duets for Flutes Op.5.</i> Nagel,</p> <p>- <b>Couperin, François.</b> <i>Duo Sol Majeur.</i> Schott, 1967</p> <p>- <b>Telemann, Georg Philipp.</b> <i>Six canonic sonatas for two flutes.</i> Bärenreiter, 1955</p> <p>- <b>Telemann, Georg Philipp.</b> <i>Six Sonatas for two flutes.</i> Broekmans &amp; van Poppel, 1965</p> <p>- <b>Hoffmeister, Franz Anton.</b> <i>Six Concertante Sonatas for two Flutes</i> <a href="http://petrucci.mus.auth.gr/imglnks/usimg/9/9b/IMSLP92853-PMLP191575-gs02-19hm_hoffmeister_6_son_con_2_fl_op2.pdf">http://petrucci.mus.auth.gr/imglnks/usimg/9/9b/IMSLP92853-PMLP191575-gs02-19hm_hoffmeister_6_son_con_2_fl_op2.pdf</a></p> <p>- <b>Reicha, Anton.</b> <i>Three Romances.</i></p> <p>- <b>Kuhlau, Friedrich.</b> <i>3 Duos Op.10.</i> Peters</p> <p>- <b>Lateef, Yusef.</b> <i>Duet for two flutes Op.100.</i> Fana Music, 1975</p> <p>- <b>Mower, Mike.</b> <i>Blowing a storm. 17 Progressive Duets for two Flutes.</i> Itchy fingers Publications, 1997.</p> <p>- <b>Bedford, David.</b> <i>Five Diversions for two flutes.</i> Universal Edition 1994</p> <p>- <b>Michael, Frank.</b> <i>Butterflies Op.64: 24 little pieces for two Flutes.</i> Zimmermann, 1991.</p> <p>- <b>Schlee, Thomas Daniel.</b> <i>Trois Inventiones Modales pour duo instrumenteux.</i> Editions M. Combre, 1985.</p>	<p><b>5.3</b> Ο καθηγητής φλάουτου μπορεί να περιλάβει και να προετοιμάσει τον μαθητή για 3-6 δραστηριότητες μουσικής σύμπραξης σε σύνολα φλάουτων, σύνολα μουσικής δωματίου με διαφορετικά όργανα ή μεγαλύτερα μουσικά σύνολα (ορχήστρα, μπάντα). Σε αυτό το επίπεδο οι περισσότερες δραστηριότητες θα λειτουργήσουν υπό μορφή project για κύκλο μαθημάτων.</p> <p>Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακρόασης στα μαθήματα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για την πρόοδό του και το βαθμό επίτευξης των στόχων του μαθήματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και διαγνωστικά για διαπίστωση του επιπέδου στο οποίο ανήκει.</p> <p><b>5.3.1 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b> Για την πρόσβαση στο επόμενο επίπεδο πρέπει ο μαθητής να ασχοληθεί συστηματικά με έναν μικρό κύκλο δραστηριοτήτων μουσικής σύμπραξης ώστε να αποκτήσει μια σημαντική εμπειρία λειτουργίας σε μουσικό σύνολο και να</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p><b>επιπέδου επιδιώκεται:</b></p> <p><b>5.3.9</b> Να παίζει με άλλους φλαουτίστες κομμάτια κατά κανόνα πρωτότυπα και κατάλληλα για το επίπεδό του</p> <p><b>5.3.10</b> Να παίζει σε μικρά και μεγάλα σύνολα μουσικής δωματίου έργα πρωτότυπα ή μεταγραφές κατάλληλες για το επίπεδό του</p> <p><b>5.3.11</b> Να συμμετέχει σε μεγάλα σύνολα (ορχήστρα, μπάντα) αναλαμβάνοντας ρόλο κατάλληλο για το επίπεδό του</p> <p><b>Ευρύτεροι παιδαγωγικοί στόχοι – μεταγνωστικές λειτουργίες και επιδιώξεις:</b></p> <p><b>5.3.12</b> Να διευρύνει τις εκφραστικές του δυνατότητες και την μουσική του αντίληψη αξιοποιώντας την διαρκή ανατροφοδότηση και τα ερεθίσματα που προέρχονται από την μουσική ομάδα</p> <p><b>5.3.13</b> Να μαθαίνει να συνεργάζεται δημιουργικά και να αντιμετωπίζει με αυτοπεποίθηση το περιβάλλον της πρόβας και της συναυλίας.</p> <p><b>5.3.14</b> Να αναπτύξει την κριτική του ικανότητα ώστε να αναγνωρίζει τον μουσικό ρόλο του και να προσαρμόζει το παίξιμό του προς όφελος ενός άρτιου ομαδικού αποτελέσματος.</p>	<p><b>Τρίο:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Hoffmeister, Franz Anton.</b> <i>Terzetto.</i> Carus, 1972.</li> <li>- <b>Brahms, Johannes.</b> <i>13 Kanons Op. 113 for three to six flutes arr. Frank Michael.</i> Zimmermann, 1997.</li> <li>- <b>Zempleni, Laszlo.</b> <i>Trio.</i> Editio Musica Budapest.</li> <li>- <b>Niehaus, Lennie.</b> <i>Modern Sounds for three flutes.</i> Western International Music, 1966.</li> <li>- <b>Zgraja, Krystof.</b> <i>Modern Flutist III.</i> Schott, 1995.</li> </ul> <p><b>Κουαρτέτα:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Bach, Johann Sebastian.</b> <i>7 Chorals from the Christmas Oratorio arranged by Susanne Hagemann.</i> Heinrichshofen, 1990.</li> <li>- <b>Wanausek, Camillo.</b> <i>10 Miniatures for 4 flutes.</i> Doblinger 1981</li> <li>- <b>Bizet, Georges.</b> <i>Carmen Impressionen bearbeitet von Kurt Walther.</i> Zimmermann, 1999.</li> <li>- <b>Ochs, Friedrich:</b> <i>‘S kommt ein Vogerl geflogen.</i> Zimmermann, 2000.</li> <li>- <b>Offermans, Will.</b> <i>Just a short version.</i> Zimmermann, 1993.</li> </ul> <p><b>Πέντε ή περισσότερα φλάουτα:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Offermans, Wil.</b> <i>Jungle Dance for bottles and flutes.</i> Zimmermann, 1995.</li> <li>- <b>Takacs, Jenö.</b> <i>Dialoge nach Vogelstimmen.</i> Doblinger, 1991.</li> <li>- <b>Sousa, John Philipp.</b> <i>The stars and stripes forever. Arranged for flute choir by Ervin Monroe.</i> Little Piper, 1993.</li> </ul> <p><b>Ενδεικτικό ρεπερτόριο για μεικτά σύνολα μουσικής δωματίου με φλάουτο:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Telemann, Georg Philipp.</b> <i>Quartetto in G-Major for flute, oboe, violin and Basso Continuo.</i> Woehl</li> <li>- <b>Ibert, Jaques.</b> <i>Deux Interludes pour flûte, violon et clavecin (ou harpe ou piano).</i> Leduc, 1949.</li> <li>- <b>Fauré, Gabriel.</b> <i>Fugue pour quintette à vent op.84 Nr.3 transcription de Pierre Gouin.</i> Les Éditions Outremontaises, 2006.</li> </ul>	<p>μπορεί να ανταποκριθεί ικανοποιητικά και ανάλογα με το επίπεδο των συνολικών τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων του.</p> <p><b>5.3.2 Τελική ετήσια αξιολόγηση (εξετάσεις):</b></p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται με εκτέλεση ενός κομματιού στο οποίο ο μαθητής συμπράττει με μικρό ή μεγάλο σύνολο μαθητών μουσικής. Για την αξιολόγηση πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παράγοντες που καθορίζουν την επιτυχημένη εκτέλεση ενός κομματιού σε σύνολο μουσικής, δηλαδή η άρτια προετοιμασία, η ηχοχρωματική ανταπόκριση και η προσαρμοστικότητα στην μουσική ροή και στις ερμηνευτικές προθέσεις της ομάδας.</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<p><b>5.4</b> <b>Συμπληρωματικές / υποστηρικτικές γνώσεις και δεξιότητες στο φλάουτο.</b></p> <p><b>ΠΔ1:</b> <b>Αυτοσχεδιασμός και δημιουργία στο φλάουτο</b></p>	<p><b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b></p> <p><b>5.4.1.1</b> Να αναπτύξει κριτική ακοή με άμεση μουσική ανταπόκριση</p> <p><b>5.4.1.2</b> Να κατανοήσει βιωματικά όλα τα βασικά στοιχεία της μουσικής γλώσσας, αποκτώντας μια ολοκληρωμένη αντίληψη της αρμονίας, του ρυθμού και της φόρμας</p> <p><b>5.4.1.3</b> Να ενισχύσει τη δημιουργική εκτέλεση χωρίς την χρήση συμβατικής μουσικής σημειογραφίας διευκολύνοντας έτσι και την απομνημόνευση κομματιών όπως και την επικέντρωση στο μουσικό και ερμηνευτικό περιεχόμενο αντί της σημειογραφίας</p> <p><b>5.4.1.4</b> Να αυξήσει την αυτοπεποίθηση και ακεραιότητα του στην εκτέλεση και χρήση του μουσικού οργάνου</p> <p><b>5.4.1.5</b> Να ενεργοποιήσει τη διαίσθηση και τη φαντασία του και να εκφράζεται κατά τρόπο προσωπικό και πρωτότυπο</p> <p><b>5.4.1.6</b> Να εξασκήσει την ακουστική του αγωγή</p> <p><b>5.4.1.7</b> Να αναπτύξει ικανότητες σύμπραξης, προσαρμογής και να εξελίξει τα αντανακλαστικά του σε αυτοσχεδιαστικές εκτελέσεις με άλλους μουσικούς</p> <p><b>5.4.1.8</b> Να εφαρμόσει θεωρητικές μουσικές γνώσεις στην πράξη μέσω του αυτοσχεδιασμού, της διάνθισης και της σύνθεσης</p> <p><b>5.4.1.9</b> Να επωφεληθεί από τις πολλαπλές ευκαιρίες άτυπης μάθησης που προκύπτουν από δραστηριότητες μουσικού αυτοσχεδιασμού και να βοηθηθεί στο να γνωρίσει και να διαμορφώσει μέσα από αυτές την μαθησιακή του ταυτότητα.</p>	<p><b>5.4.1 Περιεχόμενο:</b> 7 Θεματικές ενότητες</p> <p><b>5.4.1 Ελεύθερος Αυτοσχεδιασμός</b></p> <p>Ο ελεύθερος αυτοσχεδιασμός μπορεί να ξεκινήσει στα αρχικά στάδια χωρίς το φλάουτο με τη χρήση της φωνής, με σωματική επίκρουση (body percussion), με σφυρίγματα, με συνδυασμό κινήσεων και ήχων (π.χ. παλαμάκια και βηματισμούς), και σταδιακά να μεταφέρεται στο όργανο, όπου μπορούν αρχικά να γίνονται συγκεκριμένες προτάσεις από τον δάσκαλο ως προς τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν . Ο δάσκαλος μπορεί για παράδειγμα να προτρέψει τον μαθητή να διαδράσει αυθόρμητα με το παρόν ηχητικό περιβάλλον (πχ α)πουλιά που κελαηδούν, β) βαπόρι που περνάει, γ) αστραπόβροντα, βροχή) υπό τη μορφή μίμησης, σχολιασμού είτε ερωταπάντησης και να υποδείξει στον μαθητή ποιες τεχνικές θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει και σε ποιες περιοχές του οργάνου θα μπορούσε να κινηθεί (πχ στα παραπάνω παραδείγματα α)τρίλιες και τρέμολι στην μεσαία και πάνω οκτάβα του φλάουτου ή στο πίκολο, β) μακρόσυρτοι ήχοι στην κάτω και μεσαία οκτάβα, jet whistles, ρυθμικά slaps και γ) επίκρουση κλειδιών (key clicks), ήχοι με πρόσμιξη αέρα, αιολικοί ήχοι κλπ) εξερευνώντας έτσι τις ηχητικές δυνατότητες του οργάνου.</p> <p>Επίσης ο δάσκαλος μπορεί να συμπράξει με τον/τους μαθητή/ές μέσω ηχητικής απόκρισης προτείνοντας έτσι και εισάγωντάς τον/τους μέσω του μουσικού διαλόγου σε ποικίλης φύσεως ηχοτοπία.</p> <p><b>5.4.2 Ο δομημένος αυτοσχεδιασμός:</b> Σε αυτήν τη μορφή αυτοσχεδιασμού ο δάσκαλος ορίζει κάποιες παραμέτρους που δημιουργούν ένα μερικά προκαθορισμένο πλαίσιο. Το πλαίσιο αυτό μπορεί για παράδειγμα να είναι: ρυθμικό, μελωδικό, ηχοχρωματικό/φασματικό, αρμονικό/τροπικό, στιλιστικό/υφολογικό, με μορφή παρτιτούρας με μη συμβατική σημειογραφία ή και συνδυασμός των παραπάνω. Ο δομημένος αυτοσχεδιασμός μπορεί έτσι να προσδιοριστεί περαιτέρω ως:</p>	<p><b>5.4.1 Ο "Αυτοσχεδιασμός και δημιουργία στο φλάουτο"</b> αποτελεί τμήμα του πεδίου συμπληρωματικών δραστηριοτήτων ανάπτυξης στο φλάουτο. Ο καθηγητής φλάουτου καλείται να συμπεριλάβει κατ'ελάχιστον 7 ολιγόλεπτες δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους που να αντιστοιχούν στις 7 θεματικές ενότητες. Κάποιες από τις δραστηριότητες μπορούν να ολοκληρωθούν σε ένα μάθημα και κάποιες μπορούν να λειτουργήσουν υπό μορφή project για κύκλο μαθημάτων ή ακόμη και να συνδυαστούν με άλλες δραστηριότητες και να υποστηρίξουν στόχους άλλων θεματικών πεδίων όπως η μουσική σύμπραξη, η διδασκαλία της θεωρίας και της αρμονίας, η χρήση των διευρυμένων τεχνικών στο φλάουτο και η σύνδεση με άλλα πεδία των τεχνών.</p> <p>Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακρόασης στα μαθήματα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για την πρόοδό του και το βαθμό επίτευξης των στόχων του μαθήματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο.</p> <p><b>5.4.1.1 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b> Για την πρόσβαση στο επόμενο επίπεδο πρέπει ο μαθητής να ασχοληθεί συστηματικά με ένα μικρό κύκλο δραστηριοτήτων αυτοσχεδιασμού, ώστε να αποκτήσει μια σημαντική εμπειρία λειτουργίας των διαφόρων πρακτικών και να μπορεί να ανταποκριθεί ικανοποιητικά και με τρόπο που να αντιστοιχεί στις</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p><b>5.4.1.10</b> Να αντιληφθεί τα σημεία επαφής, να γνωρίσει και να συνδιαλλαγεί με άλλα πεδία των τεχνών</p> <p><b>5.4.1.11</b> Να εξερευνήσει και να εξοικειωθεί πειραματιζόμενος μέσω των οδών του αυτοσχεδιασμού σε βάθος με τον τρόπο λειτουργίας του φλάουτου αποκτώντας μεγαλύτερη αρτιότητα ως εκτελεστής και διευρύνοντας τις εκφραστικές του δυνατότητες</p> <p><b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του πέμπτου επιπέδου επιδιώκεται:</b></p> <p><b>5.4.1.12</b> Να γνωρίζει τις διάφορες πρακτικές του αυτοσχεδιασμού και να μπορεί να πραγματοποιεί σύντομους αυτοσχεδιασμούς στο φλάουτο είτε μόνος του είτε ως μέλος ενός συνόλου κινούμενος μέσα σε ένα προκαθορισμένο πλαίσιο.</p> <p><b>Ευρύτεροι παιδαγωγικοί στόχοι – μεταγνωστικές λειτουργίες και επιδιώξεις:</b></p> <p><b>5.4.1.13</b> Να αναπτύξει ο μαθητής τα αντανακλαστικά για άμεσες τεχνικές επίλυσης μουσικών προβλημάτων</p> <p><b>5.4.1.14</b> Να αντιμετωπίζει ο μαθητής με αυτοπεποίθηση την δημιουργική διαδικασία της εκτέλεσης ενός άγνωστου μουσικού κομματιού που ο ίδιος το διαμορφώνει την ώρα της δημιουργίας του, αποκτώντας μεγαλύτερη συστηματικότητα και αυτονομία στη μουσική του εξέλιξη όπως και στην μαεστρία του οργάνου του.</p> <p><b>5.4.1.15</b> Να αναπτύξει ο μαθητής την κριτική ικανότητα και τη δυνατότητα άμεσης επιλογής συνειδητής ανάδειξης ή παράλειψης στοιχείων κατά τη διαδικασία δημιουργίας ενός</p>	<p><b>5.4.2.1_Ρυθμικός αυτοσχεδιασμός.</b> Με το ρυθμικό αυτοσχεδιασμό ο μαθητής βιώνει το ρυθμό, σταθεροποιώντας καταρχήν τον παλμό μέσα από απλά ρυθμικά σχήματα και χρησιμοποιώντας το σώμα και τη φωνή του για να εξοικειωθεί έπειτα σταδιακά με δυσκολότερα και σύνθετα ρυθμικά σχήματα που περιλαμβάνουν συγκοπές, αντιχρονισμούς, πολυρυθμίες και στυλιζαρισμένες ρυθμικές συνοδείες, όπως βαλς, σάλσα, ταγκό κ.λ.π. Ο μαθητής παραλλάσει ρυθμικά σχήματα, είτε με τη μορφή ερώτησης /απάντησης με έναν συμμαθητή του είτε διαδρώντας με ρυθμικά μοτίβα που προκύπτουν από το εκάστοτε ηχητικό περιβάλλον (πχ. ελαστικό αντικείμενο πχ μπάλα πινγκ πονγκ που πέφτει και αναπηδά στο έδαφος, βρύση που στάζει, εκκρεμές, κομπρεσέρ κλπ.), τα οποία μπορεί να προσπαθήσει έπειτα και να τα καταγράψει. Επίσης ο δάσκαλος με βάση το ρεπερτόριο που παίζει ο μαθητής μπορεί να τον προτρέψει να πειραματιστεί αυτοσχεδιάζοντας σε ρυθμούς που προκύπτουν από αυτό το ρεπερτόριο (για παράδειγμα ρυθμικά σχήματα από ιστορικούς χορούς ( μενουέτο, γκαβότ, σαραμπάντα, τζιγκ κλπ), λατινοαμερικάνικους χορούς, δημοτικούς χορούς κλπ). Στον αυτοσχεδιασμό με ρυθμικά μοτίβα είναι απαραίτητο να παρέχεται ένα σταθερό ρυθμικό περιβάλλον αναφοράς (σταθερός παλμός) είτε χρησιμοποιώντας συνοδευτικά κάποιο κρουστό, είτε χρησιμοποιώντας το σώμα (βηματισμός, παλαμάκια) είτε χρησιμοποιώντας τον μετρονόμο.</p> <p><b>5.4.2.1.2 Μελωδικός αυτοσχεδιασμός</b> Με το μελωδικό αυτοσχεδιασμό ο μαθητής εξοικειώνεται με τη μελωδική παραλλαγή, αποκτώντας έτσι καλύτερα την αίσθηση της μελωδικής πορείας, των διαστημάτων και των μορφών τους, της ποιότητάς τους, και της δομής της φράσης. Επιπλέον εξοικειώνεται δημιουργικά με τους μελωδικούς τονισμούς και τα στυλιστικά μελωδικά ποικίλματα. Η μίμηση ως αφετηρία για έναν μελωδικό αυτοσχεδιασμό μπορεί να</p>	<p>φλαουτιστικές του δεξιότητες και να αντανακλά τις ευρύτερες μουσικές του γνώσεις και δυνατότητες.</p> <p><b>5.4.1.2 Τελική ετήσια αξιολόγηση (εξετάσεις):</b> Η αξιολόγηση γίνεται με μια δραστηριότητα, όπου καθορίζονται οι παράμετροι αυτοσχεδιασμού (μελωδικός αυτοσχεδιασμός, ρυθμικός αυτοσχεδιασμός, ηχοχρωματικός/φασματικός, τροπικός/αρμονικός αυτοσχεδιασμός, στυλιστικός, αυτοσχεδιασμός, αυτοσχεδιασμός με οδηγό μία παρτιτούρα ή κάποιον άλλο οδηγό με μη συμβατική σημειογραφία κ.λπ) ανάλογα με το επίπεδο της συνολικής τεχνικής και μουσικής ικανότητας του μαθητή.</p> <p><b>5.4.1.3 Προτεινόμενη βιβλιογραφία για διδασκαλία και αξιολόγηση</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Crook, Hal.</b> <i>How to improvise: An Approach to practicing Improvisation.</i> Advance Music, 1991</li> <li>- <b>Juchem, Dirko.</b> <i>Modern Flute Concept.</i> Schott Music, 2011.</li> <li>- <b>Offermans, Wil.</b> <i>The Improvisation Calender: 52 Improvisations for any Instrument.</i> Zimmermann, Frankfurt 1996</li> <li>- <b>Reisige, Tobias &amp; Karaula, Anto &amp; Konrads Marko.</b> <i>Wildes Holz: Einfach Improvisieren lernen mit Wildes Holz.</i> HolzRecords, Köln 2011</li> <li>- <b>Reiter, Gerhard.</b> <i>Body Percussion I.</i> MV Helbling, Innsbruck 1998.</li> <li>- <b>Reiter, Gerhard.</b> <i>Live!-Basic Beats.</i> MV</li> </ul>




ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>μουσικού κομματιού και να αναπτύξει την προσωπική του αισθητική.</p> <p><b>5.4.1.16</b> Να μπορεί ο μαθητής να διακρίνει τα διάφορα μουσικά ιδιώματα και να μπορεί να παράγει αυθόρμητα κατ'αρχήν με τη φωνή του σύντομους αυτοσχεδιασμούς και να διανθίζει απλό τρόπο μία μελωδία στο φλάουτο σύμφωνα με ένα προκαθορισμένο μουσικό ύφος.</p>	<p>αποτελέσει ερέθισμα για πιο εκτεταμένες μελωδικές παραλλαγές ή και μελοποιήσεις.</p> <p>Ο δάσκαλος μπορεί να προτρέψει τον μαθητή να αποδώσει δια της ακοής ένα κομμάτι ή αρχικά μία φράση ενός κομματιού της αρεσκείας του.</p> <p>Επίσης ο δάσκαλος μπορεί να ενθαρρύνει τον μαθητή να μελοποιήσει μεμονωμένες λέξεις (πχ. το ονοματεπώνυμό του) φράσεις και κατ' επέκταση στίχους.</p> <p>Στην περίπτωση μελωδικών συνθέσεων με μελοποίηση δοσμένου στίχου. πρέπει να δίνεται έμφαση στην συμπόρευση του τονισμού του λόγου και της μελωδίας. Η συνθετική δραστηριότητα ενισχύεται με αυτοσχεδιαστική δημιουργία παραλλαγών της μελωδίας που συνετέθη ανεξαρτήτως του κειμένου, τόσο φωνητικά όσο και στο φλάουτο.</p> <p><b>5.4.2.1.3 Ηχοχρωματικός/φασματικός αυτοσχεδιασμός:</b></p> <p>Ο μαθητής αυτοσχεδιάζει μεταλλάσσοντας τα ηχοχρώματα και εξερευνώντας τις ηχητικές μεταμφιέσεις ενός συγκεκριμένου τονικού ύψους / φθόγγου όπως και των συμπεριλαμβανομένων/συγγενικών σε αυτόν φθόγγων σύμφωνα με την στήλη των αρμονικών. Βασικό εργαλείο για τον ηχοχρωματικό/φασματικό αυτοσχεδιασμό στο φλάουτο αποτελούν οι διευρυμένες τεχνικές (ταυτόχρονο τραγουδι και παίξιμο μονοφωνικό ή σε παράλληλη κίνηση και πολυφωνικό), ήχοι αέρα (air sounds), πολυήχοι (multiphonics), σφυριχτοί/ψιθυριστοί ήχοι (whistle tones), αιολικοί ήχοι, διευρυμένα ηχοχρώματα μέσω εναλλακτικών δαχτυλισμών, μικροτόνοι, φρουλάτο (flutter tongue) κ.α. αλλά και στοιχεία του συμβατικού/κλασικού παιξίματος όπως άρθρωση/διάρκεια των ήχων, ένταση, πυκνότητα. Ως συνέχεια του μελωδικού αυτοσχεδιασμού, ο μαθητής μπορεί να αποδώσει για παράδειγμα την μελωδία που συνέθεσε παραλλάσσοντας τα ηχοχρώματα (μελωδία ηχοχρωμάτων – Klangfarbenmelodie).</p> <p>Επίσης με τον παραπάνω τρόπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί</p>	<p>Helbling, Esslingen, 2005.</p> <p>- <b>ABRSM: Musicianship in Practice</b>, Book III, ABRSM Publishing, 1996.</p> <p>- <b>McGhee, Andy: Improvisation for Flute: The Scale/Mode Approach</b>. Berklee Press Publications, 2009.</p> <p>- <b>Friesen, Eugene: Improvisation for Classical Musicians: Strategies for Creativity and Expression</b>. Berklee Press Publications, 2012.</p> <p>- <b>Schmitz, Hans-Peter: Die Kunst der Verzierung im 18. Jahrhundert: Instrumentale und Vokale Musizierpraxis in Beispielen</b>. Bärenreiter, 1983.</p> <p>- <b>Τσούχλος, Νίκος: Τέχνη των συναισθημάτων και των συγκινήσεων: Μουσικοί εκτελεστές στη Γερμανία του Διαφωτισμού</b>. Γαβριηλίδης, 2011.</p> <p>- <b>Hotteterre, Jaques – Martin: Basics of the Flute, the Recorder and the Oboe in Three Parts</b>. Paris, 1707.</p> <p>- <b>Quanz, Johann-Joachim. On playing the flute</b>. Northeastern University Press, 2001.</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		<p>οποιαδήποτε μελωδία της αρεσκειάς του μαθητή.</p> <p><b>5.2.2.1.4 Αρμονικός αυτοσχεδιασμός / τροπικός αυτοσχεδιασμός:</b> Ο μαθητής αυτοσχεδιάζει με βάση μία δοσμένη αρμονική ακολουθία (πχ II-V-I) όπως για παράδειγμα χρησιμοποιείται ως βάση στην τζαζ ή ακόμη πιο απλά πάνω σε μία κλίμακα ή τρόπο (πχ πεντατονική κλίμακα, εκκλησιαστικοί τρόποι κλπ).</p> <p>Αρχικά ο μαθητής μπορεί να χρησιμοποιήσει μία πεντατονική κλίμακα και να αυτοσχεδιάσει μόνος του και σε ομάδες πάνω σε αυτήν. Αν υπάρχει η δυνατότητα πιανιστικής συνοδείας τότε μπορεί να πειραματιστεί χρησιμοποιώντας την πεντατονική κλίμακα για να αυτοσχεδιάσει πάνω σε αρμονικές ακολουθίες (πχ. II-V-I ) ή να δοκιμάσει να παίξει κάποιο standard.</p> <p>Ο αρμονικός αυτοσχεδιασμός είναι ίσως η μορφή αυτοσχεδιασμού με τα περισσότερα προαπαιτούμενα από τον μαθητή. Προϋπόθεση για τον αρμονικό αυτοσχεδιασμό είναι ο μαθητής να μπορεί να έχει γνώση, να χειρίζεται με άνεση και να ξέρει απ' έξω τα δομικά στοιχεία (κλίμακες, αρπασμοί, συνδέσεις) που σκοπεύει και χρειάζεται να χρησιμοποιήσει.</p> <p><b>5.4.2.2.1.5 Στιλιστικός αυτοσχεδιασμός</b></p> <p>Ο αυτοσχεδιασμός αυτός χρησιμοποιεί την δημιουργική παραλλαγή ενός συγκεκριμένου μουσικού υλικού (πχ ένα απλό παιδικό τραγούδι, ή ένα σύντομο θέμα από έργο ρεπερτορίου του φλάουτου) και την απόδοσή του σύμφωνα με το ύφος ποικίλων και διαφορετικών μουσικών ιδιωμάτων ( για παράδειγμα αυτοσχεδιασμός σε στυλ Bach, Mozart, Chopin, Strauss, παραδοσιακού/δημοτικού/λαϊκού χορού ή τραγουδιού κ.λπ.). Επίσης στο πλαίσιο του στιλιστικού αυτοσχεδιασμού ο μαθητής μπορεί να εισαχθεί και να γνωρίσει τις διάφορες αρχές και πρακτικές διάνθισης μίας μελωδικής γραμμής με την χρήση ποικιλιμάτων και στολιδιών, όπως αυτές εφαρμόζονται στις διάφορες περιόδους της μπαρόκ και προκλασικής εποχής. Ο</p>	

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		<p>στιλιστικός αυτοσχεδιασμός παιδαγωγικά έχει ευρεία σημασία για το μάθημα του κλασικού φλάουτου, αφού μπορεί να αποτελέσει μια βιωματική δημιουργική εξοικείωση με είδη, τα οποία συχνά από αισθητικής πλευράς φαντάζουν μακρινά για το σύγχρονο έφηβο.</p> <p>Στο πλαίσιο του στιλιστικού αυτοσχεδιασμού ο δάσκαλος είναι χρήσιμο να δώσει στον μαθητή κάποια παραδείγματα απόδοσης ενός θέματος σε διάφορα στυλ.</p> <p>Παράδειγμα: Siegfried Ochs, 'S kommt ein Vogerl geflogen: Ein deutsches Volkslied im Stile älterer und neuerer Meister humoristisch bearbeitet.</p> <p>*(Το συγκεκριμένο παράδειγμα ενός γερμανικού δημοτικού τραγουδιού διασκευασμένου για κουαρτέτο φλάουτων με παραλλαγές σε στυλ διαφόρων συνθετών (Bach, Beethoven, Chopin, Brahms, Schumann, Mendelssohn, Verdi και στρατιωτικού εμβατηρίου παρατίθεται αναλυτικά στον οδηγό για τον δάσκαλο)</p> <p>Ο μαθητής μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει με την καθοδήγηση του δασκάλου ποικίλα για να διανθίσει με απλό τρόπο αργά μέρη από σονάτες μπαρόκ που αντιστοιχούν στις τεχνικές του δυνατότητας όπως πχ. αργά μέρη από τις σονάτες Händel Op.1, Nr 5, Nr.7, Nr.9, Nr.11 Hallenser Sonate Nr.2 ή αντίστοιχα αργά μέρη από κοντσέρτα και σονάτες Vivaldi.</p> <p><b>5.4.2.1.5 Αυτοσχεδιασμός με οδηγό μία παρτιτούρα ή κάποιον άλλο οδηγό με μη συμβατική σημειογραφία:</b></p> <p>Ο μαθητής μπορεί να αυτοσχεδιάσει με οδηγό μία γραφική παρτιτούρα την οποία μπορεί να έχει φτιάξει προηγουμένως και μόνος του ή σε συνεργασία με άλλους, αποδίδοντας ηχητικά ένα έργο τέχνης ή κάποιο αντικείμενο (ζωγραφιά, άγαλμα, γραφική παράσταση, φωτογραφία, εικόνα), χρησιμοποιώντας ως οδηγό κάποια κίνηση ή δράση ως μία ζωντανή παρτιτούρα. (πχ τις κινήσεις ενός χορευτή) αποδίδοντας ηχητικά μία ιστορία κλπ.</p> <p>Προτείνεται ο δάσκαλος να δείξει στους μαθητές</p>	

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		<p>παραδείγματα γραφικών παρτιτούρων και να τους παρουσιάσει διάφορες εκτελέσεις της ίδιας παρτιτούρας, υπογραμμίζοντας το μεγάλο φάσμα των δυνατοτήτων και της ελευθερίας που παρέχουν στον εκτελεστή αυτές οι παρτιτούρες.</p> <p>Για τον σκοπό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί η πληθώρα απεικονίσεων και ηχητικών αποδόσεων γραφικών παρτιτούρων που υπάρχει στο διαδίκτυο.</p> <p>Επιφανείς συνθέτες γραφικών έργων υπήρξαν μεταξύ άλλων οι: Ανέστης Λογοθέτης, Ιάννης Ξενάκης, John Cage, Roman-Haubenstock Ramati, Karlheinz Stockhausen.</p> <p>(Έργα τους μπορούν για παράδειγμα να αναζητηθούν στο διαδίκτυο πληκτρολογώντας το όνομά τους μαζί με τον όρο graphic score)</p> <p>α) Παράδειγμα απλής γραφικής παρτιτούρας:</p> <div data-bbox="943 783 1630 1262" style="text-align: center;"> </div> <p>(Wil Offermans, Improvisation Calendar)</p> <p>β) Αυτοσχεδιασμός πάνω στη σιλουέτα μιας μεγαλούπολης:</p>	

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		<p>Ο μαθητής παρατηρεί τη γραμμή της σιλουέτας της πόλης</p>  <p>και τη χρησιμοποιεί ως παρτιτούρα. Καθώς παίζεις ακολουθήσε την γραμμή αλλάζοντας τονικό ύψος, ένταση, αποφασίζοντας για την κατάλληλη άρθρωση... Αν θέλει ο μαθητής μπορεί όμως να ερμηνεύσει την εικόνα και ως μία εντύπωση μιας πόλης, αποδίδοντας τα αστικά ηχοτοπία, την κυκλοφορία, την ένταση.</p>	
<p><b>ΠΔ2:</b> <b>Το φλάουτο και η Ιστορία του</b></p>	<p><b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b>  <b>5.4.2.1</b> Να γνωρίσει σε βάθος και να κατανοήσει τον τρόπο λειτουργίας του φλάουτου  <b>5.4.2.2</b> Να αντιληφθεί τη συνάρτηση εκτελεστικών πρακτικών (ιστορικών και σύγχρονων) με τα κατασκευαστικά δεδομένα και δυνατότητες των εκάστοτε οργάνων  <b>5.4.2.3</b> Να αποκτήσει νέα ηχητικά ερεθίσματα μέσα από την γνωριμία με άλλα όργανα της οικογένειας των φλαούτων.  <b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του πέμπτου επιπέδου επιδιώκεται:</b>  <b>5.4.2.4</b> Να έχει αποκτήσει μία γενική εικόνα</p>	<p><b>5ΥΠ4. ΠΔ2: Περιεχόμενο:</b>  Το Θεματικό πεδίο “Το Φλάουτο και η Ιστορία του” αποτελεί συμπληρωματική δραστηριότητα του 5<sup>ου</sup> επιπέδου του μαθήματος του φλάουτου. Ο μαθητής μόνος του ή αν είναι δυνατόν ως μέρος μικρής ομάδας υπό την καθοδήγηση του δασκάλου του, ετοιμάζει περίπου 15λεπτη παρουσίαση του φλάουτου στην οποία αναφέρεται στην ιστορία του οργάνου, την εργογραφία σε συνάρτηση με τις κατασκευαστικές εξελίξεις, τον τρόπο λειτουργίας, τον ρόλο του σε μουσικά σύνολα παραθέτοντας οπτικοακουστικά παραδείγματα και παίζοντας και ο ίδιος. Η παρουσίαση γίνεται σε κατάσταση που κρίνεται κατάλληλη από την ομάδα διδασκόντων του φλάουτου και κατά προτίμηση ενώπιον κοινού (για παράδειγμα είτε ενώπιον μαθητών μικρότερων</p>	<p><b>5.4.2.1</b> “Το Φλάουτο και η Ιστορία του” αποτελεί δραστηριότητα του Θεματικού πεδίου συμπληρωματικών και υποστηρικτικών γνώσεων και δεξιοτήτων στο φλάουτο στο 5<sup>ο</sup> επίπεδο και πραγματοποιείται μέσω μίας ατομικής ή ομαδικής εργασίας /project που παρουσιάζεται ενώπιον κοινού και αξιολογείται από την ομάδα διδασκόντων του φλάουτου. Η παρουσίαση πραγματοποιείται είτε κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους σε κατάσταση που κρίνεται κατάλληλη από την ομάδα διδασκόντων φλάουτου είτε σε περίπτωση</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	της ιστορίας του φλάουτου σε συνάρτηση με παράλληλες εξελίξεις στην μουσική και την τεχνολογία.	τάξεων στο πλαίσιο άλλου μαθήματος μουσικού περιεχομένου, είτε στο πλαίσιο μέρας ανοιχτών θυρών του σχολείου, είτε στο πλαίσιο μαθητικής συναυλίας). Αν δεν υπάρχει δυνατότητα ένταξης της παρουσίασης σε κάποια εκδήλωση ή κάποιο άλλο πλαίσιο κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους η παρουσίαση γίνεται το αργότερο στο πλαίσιο των τελικών εξετάσεων.	που το παραπάνω δεν καταστεί δυνατό στο πλαίσιο των τελικών εξετάσεων του φλάουτου. <b>5.4.2.2 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b> Για την πρόσβαση στο επόμενο επίπεδο πρέπει ο μαθητής στο πλαίσιο της εργασίας/project να καλύψει επιγραμματικά τα εξής θεματικά πεδία: - φλάουτα και ο ρόλος τους σε διάφορους πολιτισμούς από την παλαιολιθική εποχή μέχρι σήμερα. Τύποι σύγχρονων φλάουτων (πίκολο εως υπερμπάσο) - τρόπος λειτουργίας και παραγωγής του ήχου, υλικά κατασκευής σύγχρονων φλάουτων) - το σύγχρονο φλάουτο και ο Theobald Boehm - ρόλος σε μουσικά σύνολα και μουσικά στυλ. -σημαντικότεροι συνθέτες - εργογραφία

#### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΛΑΟΥΤΟ - 6<sup>ο</sup> ΕΠΙΠΕΔΟ

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<b>6.1 Θέματα Τεχνικής</b>  <b>6.1.1 Τεχνικές Αναπνοής</b> <b>6.1.2 Εξέλιξη του Ήχου</b> <b>6.1.3</b>	<b>6.1.1-7 &amp; 6.2</b> <b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b>  <b>1.</b> Να αναπτύξει την ακοή, τη διανόηση, την αισθητική του αντίληψη και να ενδιαφέρεται να αποδίδει το μουσικό κείμενο και να ερμηνεύει με πιστότητα και	<b>6.1 Θέματα Τεχνικής</b>  <b>6.1.1 &amp; 6.1.6 &amp; 6.1.7</b> Στα καταληκτικά επίπεδα 5 <sup>ο</sup> και 6 <sup>ο</sup> ο μαθητής έχοντας σταθεροποιήσει την διαφραγματική αναπνοή, γνωρίζει πιο σύνθετες συνδυαστικές ασκήσεις αναπνοής/κίνησης, δουλεύει πάνω στην αντανακλαστική εισπνοή, εξοικειώνεται βιωματικά με την έννοια οικονομίας στον χειρισμό της αναπνοής, εξασκεί την μερική και πλήρη	<b>6.1 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b> Για την ολοκλήρωση αυτού του επιπέδου πρέπει ο μαθητής να μελετήσει κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους ικανό αριθμό ασκήσεων και από όλο το αναφερόμενο φάσμα των επιμέρους τεχνικών θεμάτων του φλάουτου και έργων του σολιστικού (φλάουτο σόλο, φλάουτο και

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<p><b>Θέματα</b> <b>Κουρδίσματος</b> <b>6.1.4</b> <b>Δεξιότητες</b> <b>δαχτύλων/άρθρωση</b> <b>/συγχρονισμός</b> <b>6.1.5</b> <b>Διδασκαλία</b> <b>διευρυμένων</b> <b>τεχνικών</b> <b>6.1.6 Μελέτη:</b> <b>Οργάνωση/</b> <b>Βελτιστοποίηση/</b> <b>Τεχνικές</b> <b>6.1.7</b> <b>Σκηνική Άσκηση</b></p>	<p>αρτιότητα <b>2.</b>Να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη αντίληψη των έργων με τα οποία ασχολείται σε συνδυασμό με τις βασικές μουσικές γνώσεις μορφολογίας, θεωρίας, αρμονίας κ.λπ μαθαίνοντας παράλληλα για το ευρύτερο πλαίσιο (ιστορικό, καλλιτεχνικό κλπ) μέσα στο οποίο προέκυψαν. <b>3.</b>Να ενδιαφέρεται και να μαθαίνει να κατανοεί την διακρίσιμη διαφορετικότητα μουσικών ιδιωμάτων και να διαφοροποιεί ανάλογα τον τρόπο με τον οποίο τα αποδίδει και τα ερμηνεύει <b>4.</b>Να ενδιαφέρεται και να προσπαθεί να βελτιώνει εξίσου όλο το φάσμα των επί μέρους δεξιοτήτων του (αναπνοή, ήχος, κούρδισμα, δεξιότητες δαχτύλων-γλώσσας κλπ) στο φλάουτο <b>5.</b>Να αναγνωρίζει με επιτυχία κανονικότητες (patterns) μελωδικές, ρυθμικές και μορφολογικές και να καταφέρνει να τις ομαδοποιεί νοητικά (chunking) <b>6.</b>Να μάθει να διαχειρίζεται και να αξιοποιεί την κριτική λειτουργώντας με αυτοπεποίθηση, αυτογνωσία και</p>	<p>αναπνοή και την εκτεταμένη ελεγμένη εκπνοή αρχικά χωρίς και έπειτα με το φλάουτο. Σε συνδυασμό με τις τεχνικές αναπνοής αναζητείται, ελέγχεται και επαναπροσδιορίζεται και η στάση, η οποία παραμένει θέμα καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών, ειδικά καθώς ο μαθητής βρίσκεται στην εφηβεία και τα (σωματικά) δεδομένα του διαρκώς αλλάζουν. Ως καλή στάση ορίζεται η στάση που επιτρέπει στον μαθητή να χειρίζεται την αναπνοή του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και τον βοηθάει να αποκτήσει φυσικότητα υπό την έννοια της διαπερατότητας και της ενσωμάτωσης στο παίξιμό του. Στο πλαίσιο αυτό είναι χρήσιμη η γνωριμία με τεχνικές και πρακτικές νοητικής και σωματικής αυτορρύθμισης και βελτιστοποίησης (fine-tuning) όπως για παράδειγμα τεχνικές Alexander, Feldenkrais, Hilde-Langer Rühl κλπ <b>6.1.2</b> Μέρος του μαθήματος του φλάουτου αλλά και της προσωπικής μελέτης του μαθητή στο 6<sup>ο</sup> επίπεδο συνεχίζει να είναι η ενασχόληση με ασκήσεις εξέλιξης του ήχου. <b>6.1.3</b> Ο μαθητής στα καταληκτικά επίπεδα 5 και 6 εφ' όσον έχει σταθεροποιήσει τον ήχο του και έχει καλό έλεγχο της ροής του αέρα και με θεωρώντας ως δεδομένο ότι έχει μάθει προηγουμένως και γνωρίζει με ποιους τρόπους μπορεί να επηρεάσει το τονικό ύψος μίας νότας στο φλάουτο, ασχολείται πιο συστηματικά με το κούρδισμα, γνωρίζοντας επιγραμματικά κάποιες κατασκευαστικές παραμέτρους που επηρεάζουν την &lt;&lt;σκάλα&gt;&gt; των φλάουτων, βιώνοντας και πειραματιζόμενος με τόνους διαφοράς, συστηματοποιώντας το κούρδισμα σύμφωνων διαστημάτων (unisono, οκτάβα,καθαρή πέμπτη και τετάρτη, μεγάλη τρίτη). <b>6.1.4</b> Ο μαθητής στο 6<sup>ο</sup> επίπεδο συνεχίζει να μελετάει τεχνικές ασκήσεις και σπουδές που αντιστοιχούν στις δυνατότητές του. <b>6.1.5</b> Μέρος του μαθήματος του φλάουτου και της προσωπικής μελέτης του μαθητή στο 6<sup>ο</sup> επίπεδο αποτελεί η δημιουργική ενασχόληση με τις διευρυμένες τεχνικές. Στο πλαίσιο της ενασχόλησης με τις δ.τ. ο μαθητής γνωρίζει στο μάθημα (μέσω οπτικοακουστικού υλικού και από το διαδύκτιο και σχετικών εγχειριδίων) και εμπνέεται ηχητικά από όργανα φλάουτων διάφορων εποχών και πολιτισμών. <b>6.1.6 &amp; 6.1.7 &amp; 6.2</b> Ο δάσκαλος στην αρχή κάθε τριμήνου σχεδιάζει με τον μαθητή ένα πρόγραμμα μελέτης, στο οποίο διατυπώνονται και</p>	<p>πληκτροφόρο) ρεπερτορίου για φλάουτο που να αντιστοιχούν στις παρούσες δυνατότητές του και να τον βοηθάνε να εξελιχθεί ως φλαουτίστας και νέος μουσικός.  <b>6.2 Η αξιολόγηση πρέπει να γίνεται σε 3 επίπεδα</b> <b>6.2.1</b> Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακροάσεως στα μαθήματα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για την πρόδοό του και το βαθμό επίτευξης των στόχων του μαθήματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο αλλά και διαγνωστικά για διαπίστωση του επιπέδου στο οποίο ανήκει. <b>6.2.2</b> Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακροάσεως στο τέλος κάθε τριμήνου. Λαμβάνεται υπόψη η ύλη που έχει μελετήσει, η επιμέλεια που επέδειξε, η ποιότητα της εκτέλεσης οι φυσικές δυνατότητες του μαθητή σε συνάρτηση με τον αριθμό μαθημάτων.  <b>6.3. Τελική ετήσια αξιολόγηση (εξετάσεις):</b> Για την επιτυχή ολοκλήρωση του 6<sup>ου</sup> επιπέδου ο μαθητής θα πρέπει να παρουσιάσει ενώπιω τριμελούς τουλάχιστον επιτροπής 40λεπτο πρόγραμμα που να περιλαμβάνει τέσσερα μουσικά έργα διαφορετικών μουσικών ιδιωμάτων δυσκολίας που να αντιστοιχεί στην 6<sup>η</sup> βαθμίδα εκ των οποίων ένα έργο να είναι από το σύγχρονο ρεπερτόριο του</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>πνεύμα ευγενούς άμιλλας.</p> <p><b>7.</b> Να αναπτύξει την αίσθηση της αυτοαποτελεσματικότητας και να αποκτά σταδιακά συστηματικότητα, αυτοέλεγχο και αυτονομία στη μελέτη του</p> <p><b>8.</b> Να εξοικειώνεται με την εκτέλεση μουσικής ενώπιον κοινού, και να γνωρίσει στρατηγικές και τεχνικές διαχείρισης θεμάτων σκηνικής συμπεριφοράς</p>	<p>επαναπροσδιορίζονται βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να εισάγει τον μαθητή σε νέες τεχνικές βελτιστοποίησης της μελέτης, της απόδοσης και τις επίδοσης σε διάφορες καταστάσεις και περιβάλλοντα (πχ απλές τεχνικές συγκέντρωσης και χαλάρωσης, νοητική εξάσκηση, chunking, τεχνικές Alexander, Feldenkrais, Hilde-Langer Rühl κλπ). Οι μαθητές τακτικά παρουσιάζουν τα έργα που έχουν μελετήσει ενώπιον κοινού είτε στο πλαίσιο της τάξης του φλάουτου δηλ. στους υπόλοιπους μαθητές φλάουτου είτε σε συναυλίες του σχολείου.</p>	<p>φλάουτου. Ένα από υπόλοιπα τρία έργα μπορεί να είναι σπουδή και ένα έργο μπορεί να είναι έργο μουσικής δωματίου αντικαθιστώντας την ξεχωριστή εξέταση στο πεδίο της μουσικής σύμπραξης.</p> <p><b>Ενδεικτικό εργογραφία σε κατηγορίες για το πρόγραμμα τελικής εξέτασης 6<sup>ου</sup> επιπέδου:</b></p> <p>A) Μπαρόκ και στυλ γκαλάν: J.S. Bach: Σονάτες BWV. 1020, 1031 Παρτίτα BWV 1013; G.Ph. Telemann:12 Φαντασίες για φλάουτο σόλο; C.Ph.E. Bach:Hamburger Sonate Wq133, Johann Stamitz: Κοντσέρτο σε ρε μείζονα</p>
<p><b>6.2 Θέματα Ρεπερτορίου</b></p>	<p><b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του έκτου επιπέδου επιδιώκεται:</b></p> <p><b>9.</b> Να γνωρίσει και να μελετήσει νέο ρεπερτόριο φλάουτου από ένα ευρύ φάσμα μουσικών ιδιωμάτων που να ανταποκρίνεται στις παρούσες δυνατότητές του και να τον βοηθάει να εξελιχθεί ως φλαουτίστας και ως νέος μουσικός.</p> <p><b>10.</b> Να γνωρίσει και να μελετήσει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων τεχνικής του φλάουτου που να ανταποκρίνεται στις παρούσες δυνατότητές του και να τον βοηθάει να εξελιχθεί ως φλαουτίστας και ως νέος μουσικός.</p> <p><b>11.</b> Να καταφέρει να βελτιώσει εξίσου όλο το φάσμα των επί μέρους δεξιοτήτων του στο φλάουτο</p>	<p><b>6.2 Θέματα Ρεπερτορίου</b></p> <p>Η επιλογή του ακριβούς ρεπερτορίου στα καταληκτικά επίπεδα (5<sup>ο</sup> και 6<sup>ο</sup>) γίνεται σε συνεργασία με τον μαθητή, προσπαθώντας να καλυφθεί ένα ευρύ στυλιστικό φάσμα του ρεπερτορίου του φλάουτου.</p> <p><b>Κριτική ακρόαση φλαουτιστικής ανθολογίας στην τάξη:</b></p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος του φλάουτου στο 5<sup>ο</sup> και 6<sup>ο</sup> επίπεδο οι μαθητές κατ'ελάχιστο δύο φορές το χρόνο ακούν στην τάξη σε μικρές ομάδες έργα από το φλαουτιστικό ρεπερτόριο και συζητάνε με τον καθηγητή τους πάνω σε αυτά, συγκρίνοντας την ερμηνεία, αξιολογώντας την ποιότητα της εκτέλεσης και περιγράφοντας την σύνθεση.</p> <p><b>Προτεινόμενη ενδεικτική βιβλιογραφία:</b></p> <p><b>Ενδεικτικό Ρεπερτόριο, εργογραφία, σπουδές:</b></p> <p>Ως προς την κατηγοριοποίηση του διδακτικού υλικού που έχει εκδοθεί ως το 1978 προτείνεται η 3<sup>η</sup> έκδοση του εγχειριδίου φλαουτιστικού ρεπερτορίου του James Pellerite και συγκεκριμένα τα επίπεδα V&amp;VI:</p> <p><b>Pellerite, J. James. A handbook of literature for the flute.</b> Zalo Publications, 1978.</p> <p>Ως προς την ενδεικτική βιβλιογραφία σε σχέση με την εργογραφία μετά το 1978 όπως και συμπληρωματικά για όλα τα θεματικά πεδία 6ΥΠ.1 &amp; 6.ΥΠ.2. παρατίθενται τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Pearson, Lea. Bodymapping for flutists. What every flute player needs to know about the body.</b>GIA, 2006.</li> <li>- <b>Schwarzenbach, Regula &amp; Fiorenza, Letizia. Höhenflüge mit Bodenhaftung.</b> Zimmermann, 2007.</li> <li>- <b>Gerzabek, Ute. Entraînement respiratoire.</b></li> </ul>	<p>B) Κλασικισμός: Joseph Haydn: Κοντσέρτο σε ρε μείζονα; Ch.W. Gluck: Μενουέτο και Χορός των ευλογημένων πνευμάτων; Devienne Francois: Σονάτα σε μι ελάσσονα; W.A. Mozart: Andante σε ντο μείζονα; W.A.Mozart: Rondo σε ρε μείζονα</p> <p>Γ) Ρομαντισμός: Camile Saint Saens: Romance; Carl Reinecke: Ballade; Franz Xaver Mozart: Rondo σε μι ελάσσονα</p> <p>Δ) Δεξιοτεχνικό φλαουτιστικό ρεπερτόριο &amp; έργα γαλλικής σχολής C. Chaminade: Concertino, Op.107; Philippe Gaubert: Nocturne et Allegro Scherzando; Borne, Francois: Carmen Fantaisie; Jules Mouquet, La Flûte de Pan; Jaques Ibert, Pièce; Arthur Honegger: Danse de la Chevre; Paul Taffanel: Andante Pastoral et Scherzettino; Caplet: Reverie et Petite Valse;</p> <p>Ε) Έργα πρώτου μισού του 20<sup>ου</sup> αιώνα για φλάουτο και πιάνο Aaron Copland: Duo για φλάουτο και πιάνο, Bohuslav Martinu: 1st</p>



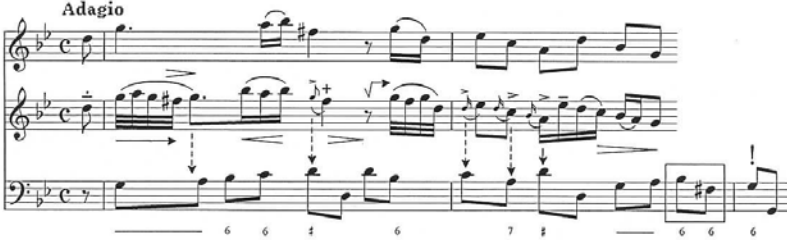
ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p><b>Ευρύτεροι παιδαγωγικοί στόχοι – μεταγνωστικές λειτουργίες και επιδιώξεις:</b></p> <p><b>12.</b> Να υποστηριχθεί ο μαθητής στο να διαμορφώσει και να διατηρήσει προσωπικά εσωτερικά κίνητρα, και σταθερό προσανατολισμό σε σχέση με την ενασχόλησή του με το φλάουτο και τη μουσική γενικότερα.</p>	<p><a href="http://www.respiro.at/fr/publications.php">http://www.respiro.at/fr/publications.php</a></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Ξανθούλης, Νίκος.</b> <i>Η τέχνη της αναπνοής. Μελέτη της αναπνευστικής τεχνικής στη μουσική ερμηνεία.</i> Orpheus, 1996.</li> <li>- <b>Geller, Doris.</b> <i>Praktische Intonationslehre für Instrumentalisten und Sänger. Mit Übungsteil.</i> Bärenreiter, 1997.</li> <li>- <b>Graf, Peter-Lukas.</b> <i>Interpretation. How to shape a melodic line.</i> Schott, 2001.</li> <li>- <b>Graf, Peter-Lukas.</b> <i>Check-Up. 20 Basic Studies for flutists</i> Schott, 2002.</li> <li>- <b>George, Patricia; Avidan Louke, Phyllis.</b> <i>Advanced Flute Studies: The Art of Chunkin.</i>Theodore Presser Company 2014</li> <li>- <b>Offermans, Wil.</b> <i>For the contemporary flutist. 12 Studies for Flute with explanations in the supplement.</i> Zimmermann 1992.</li> <li>- <b>Offermans, Wil.</b> <i>Tsuro-no-sugomori.</i> Zimmermann, 1999.</li> <li>- <b>Dury, Stephan.</b> <i>Die Zirkulärratmung auf der Flöte.</i> Zimmermann, 1992.</li> <li>- <b>Dick, Robert.</b> <i>Lookout for flute alone.</i> Multiple Breath M.C. ,1989.</li> <li>- <b>Dick, Robert.</b> <i>Tone development through extended techniques.</i> Multiple Breath M.C. ,1986.</li> <li>- <b>Artaud, Pierre-Yves.</b> <i>Harmoniques.Exercise Book. Simple notes and multisounds.</i> Billaudot, 1992.</li> <li>- <b>Aitken, Robert.</b> <i>Icicle for flute alone.</i> Editions Musicales Transatlantiques, 1978.</li> <li>- <b>Hunziker Dominique; Utagawa Anne.</b> <i>Flautando 4.Musique Contemporaine pour Flûte.</i> Nepomuk, 1994</li> <li>- <b>Moyse, Marcel.</b> <i>Tone development through Interpretation for the flute and other wind instruments.</i> Mc Ginnis &amp; Marx, 1962.</li> <li>- <b>Bernold, Philippe.</b> <i>La technique d'Embouchure.</i> La Stravaganza</li> <li>- <b>Reichert, Matthieu André.</b> <i>Sept exercices journaliers Op.5.</i> Leduc, 1950.</li> <li>- <b>Taffanel, Paul; Gaubert, Philippe.</b> <i>17 Grands Exercices Journaliers de Mécanisme pour Flûte.</i> Alphonse Leduc.</li> </ul>	<p>Sonata; Samuel Barber: Canzone (1959); Darius Milhaud: Sonatina; Olivier Messiaen: Vocalise Etude No 151; Μανώλης Καλομοίρης: Vocalise Etude; ΣΤ) Έργα σύγχρονου φλαουτιστικού ρεπερτορίου: Robert Aitken:Icicle για σόλο φλάουτο; Κουνάδης Αργύρης, 5 Skizzen für Soloflöte; Wil Offermans: Tsuro no Sugomori για σόλο φλάουτο; Philippe Racine:Chanson Triste για σόλο φλάουτο; Ulrich Gasser: Orpheus' Gesang nach Misslungener Flucht για σόλο φλάουτο ή άλλο φλάουτο ή μπάσο φλάουτο; Kazuo Fukushima: Ekagra για άλλο φλάουτο και πιάνο; Ζ) Σπουδές: J. Andersen Op.30, Op. 63; Benoit Tranquille Berbiguier:18 σπουδές; Theobald Boehm: 24 καπρίτσια Op.26; Harald Genzmer: Neuzeitliche Etüden I; Luigi Hugues: 30 Studies Op.32; Paul Jeanjean: 16 Etudes Modernes</p>
<p><b>6.3.Μουσική Σύμπραξη</b></p>	<p><b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b></p> <p><b>6.3.1</b> Να αναπτύξει ρυθμική σταθερότητα και πειθαρχία, ώστε να μπορεί να συμπράξει με</p>	<p><b>Ενδεικτικό ρεπερτόριο για σύνολο φλάουτων:</b></p> <p><b>1. Ντουέτα</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Naudot, Jaques Christophe.</b> <i>Sonata.</i> Taylor</li> <li>- <b>Couperin, François.</b> <i>Duo Sol Majeur.</i> Schott, 1967</li> </ul>	<p><b>6.3.1</b> Ο καθηγητής φλάουτου μπορεί να περιλάβει και να προετοιμάσει τον μαθητή για 3-6 δραστηριότητες μουσικής σύμπραξης σε σύνολα φλάουτων, σύνολα</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>άλλους μουσικούς</p> <p><b>6.3.2</b> Να εξασκήσει και να αναπτύξει την ακοή του</p> <p><b>6.3.3</b> Να μάθει να ανταποκρίνεται άμεσα και δημιουργικά σε διαφορετικές μουσικές προσεγγίσεις και ερμηνείες</p> <p><b>6.3.4</b> Να μάθει να επικοινωνεί τις μουσικές προθέσεις του λεκτικά αλλά και μέσω της μουσικής του έκφρασης και κίνησης</p> <p><b>6.3.5</b> Να αναπτύξει ικανότητες ελέγχου και προσαρμογής της έντασης, του κουρδίσματος και της ποιότητας του ήχου ανάλογα με τις ανάγκες του συνόλου</p> <p><b>6.3.6</b> Να αναπτύξει την ταχύτητα επεξεργασίας της πληροφορίας (ακουστικής και οπτικής) και να βελτιώσει την prima vista του</p> <p><b>6.3.7</b> Να γνωρίσει ενεργά νέο ρεπερτόριο μουσικής δωματίου με φλάουτο διαφορετικών μουσικών ιδιωμάτων</p> <p><b>6.3.8</b> Να γνωρίσει ενεργά ορχηστρικό ρεπερτόριο</p> <p><b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του πέμπτου επιπέδου επιδιώκεται:</b></p> <p><b>6.3.9</b> Να παίζει με άλλους φλαουτίστες κομμάτια κατά κανόνα πρωτότυπα και κατάλληλα για το επίπεδό του</p> <p><b>6.3.10</b> Να παίζει σε μικρά και μεγάλα σύνολα μουσικής</p>	<p>- <b>Hugues, Luigi.</b> <i>La scuola del Flauto Op. 51. 3o Grado.</i> Veggetti</p> <p>- <b>Reicha, Anton.</b> <i>Three Romances Op 21.</i></p> <p>- <b>Kuhlau, Friedrich.</b> <i>3 Duos Brillants Op.102..</i> International Music Company</p> <p>- <b>Cage, John.</b> <i>Three pieces for Flute Duet.</i> Peters</p> <p>- <b>Muczynski, Robert.</b> <i>Duos for flutes Op. 34.</i> Schirmer, 1974</p> <p>- <b>Hindemith, Paul.</b> <i>Canonic Sonatina Op.31. No 3.</i> Schott, 2002.</p> <p>- <b>Kessick, Marlaena.</b> <i>Exotic Perfumes.</i> Henry Litolff, 1987.</p> <p><b>2. Τρίο</b></p> <p>- <b>Bach, Johann Sebastian.</b> <i>15 Sinfonien für drei Flöten hrsg Petri.</i> Noetzel, 1996.</p> <p>- <b>Beethoven, Ludwig van.</b> <i>Grand Trio Op.87 transcribed by Albert Arnaud.</i> Southern Music Company, 1942.</p> <p>- <b>Feldmann, Morton.</b> <i>Trio for flute.</i> Universal, 2006.</p> <p>- <b>Brahms, Johannes.</b> <i>13 Kanons Op. 113 for three to six flutes arr. Frank Michael.</i> Zimmermann, 1997.</p> <p>- <b>Michael, Frank.</b> <i>Dumka op. 69.</i> Zimmermann, 1994.</p> <p><b>3. Κουαρτέτα</b></p> <p>- <b>Schubert, Franz.</b> <i>The Art of Articulation. 24 Songs by Franz Schubert arranged by Richard Müller-Dombois for 4 flutes.</i> Syrinx, 1993.</p> <p>- <b>Briccialdi, Giulio.</b> <i>Quartetto a la maggiore.</i> Alessio Bacci, 2010.</p> <p>- <b>Berthomieu, Marc.</b> <i>Chats....</i> Gérard Billaudot Éditeur</p> <p><b>4. Πέντε ή περισσότερα φλάουτα</b></p> <p>- <b>Boismortier, Joseph Bodin de.</b> <i>6 Concertos for five flutes.</i> Bärenreiter 1989</p> <p>- <b>Καίσαρης, Σπύρος.</b> <i>Myosotis Valse.</i> Μεταγραφή για χορωδία φλάουτων από τον Σπύρο Προσωπάρη</p> <p>- <b>Offermans, Wil.</b> <i>Jungle Dance for bottles and flutes.</i> Yimmermann 1995</p> <p><b>Ενδεικτικό ρεπερτόριο για μεικτά σύνολα μουσικής δωματίου με φλάουτο</b></p> <p>- <b>Haydn, Joseph.</b> <i>London Trios for two flutes and Violoncello.</i> Bärenreiter</p>	<p>μουσικής δωματίου με διαφορετικά όργανα ή μεγαλύτερα μουσικά σύνολα (ορχήστρα, μπάντα). Σε αυτό το επίπεδο οι περισσότερες δραστηριότητες θα λειτουργήσουν υπό μορφή project για κύκλο μαθημάτων.</p> <p>Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακρόασης στα μαθήματα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για την πρόοδό του και το βαθμό επίτευξης των στόχων του μαθήματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και διαγνωστικά για διαπίστωση του επιπέδου στο οποίο ανήκει.</p> <p><b>6.3.2 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b></p> <p>Για την ολοκλήρωση του επιπέδου πρέπει ο μαθητής να ασχοληθεί συστηματικά με έναν μικρό κύκλο δραστηριοτήτων μουσικής σύμπραξης ώστε να αποκτήσει μια σημαντική εμπειρία λειτουργίας σε μουσικό σύνολο και να μπορεί να ανταποκριθεί ικανοποιητικά και ανάλογα με το επίπεδο των συνολικών τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων του.</p> <p><b>6.3.3 Τελική ετήσια αξιολόγηση (εξετάσεις):</b></p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται με εκτέλεση ενός κομματιού στο οποίο ο μαθητής συμπράττει με μικρό ή μεγάλο σύνολο μαθητών μουσικής. Για την αξιολόγηση πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παράγοντες που καθορίζουν την επιτυχημένη εκτέλεση ενός κομματιού σε σύνολο μουσικής, δηλαδή η άρτια προετοιμασία, η ηχοχρωματική ανταπόκριση και η</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>δωματίου έργα πρωτότυπα ή μεταγραφές κατάλληλες για το επίπεδό του</p> <p><b>6.3.11</b> Να συμμετέχει σε μεγάλα σύνολα (ορχήστρα, μπάντα) αναλαμβάνοντας ρόλο κατάλληλο για το επίπεδό του</p> <p><b>Ευρύτεροι παιδαγωγικοί στόχοι – μεταγνωστικές λειτουργίες και επιδιώξεις:</b></p> <p><b>6.3.12</b> Να διευρύνει τις εκφραστικές του δυνατότητες και την μουσική του αντίληψη αξιοποιώντας την διαρκή ανατροφοδότηση και τα ερεθίσματα που προέρχονται από την μουσική ομάδα</p> <p><b>6.3.13</b> Να μαθαίνει να συνεργάζεται δημιουργικά και να αντιμετωπίζει με αυτοπεποίθηση το περιβάλλον της πρόβας και της συναυλίας.</p> <p><b>6.3.14</b> Να αναπτύξει την κριτική του ικανότητα ώστε να αναγνωρίζει το μουσικό ρόλο του και να προσαρμόζει το παίξιμό του προς όφελος ενός άρθιου ομαδικού αποτελέσματος.</p>	<p>1931</p> <p>- <b>Haydn, Michael.</b> <i>Quartett D-Dur for Flute, Violin, Viola and Violoncello.</i> Robert Linau, 1959.</p> <p>- <b>Donizetti, Gaetano.</b> <i>Trio for Flute, bassoon and piano.</i> Henry Litolff 1972</p> <p>- <b>Κίκου, Ευαγγελία.</b> <i>Flowers of the Plains</i> για φλάουτο, άλτο φλάουτο και πιάνο.</p>	<p>προσαρμοστικότητα στην μουσική ροή και στις ερμηνευτικές προθέσεις της ομάδας.</p>
<p><b>6.4</b> <b>Συμπληρωματικές / υποστηρικτικές γνώσεις και δεξιότητες στο φλάουτο.</b></p>	<p><b>Ο μαθητής αρχικά επιδιώκεται:</b></p> <p><b>6.4.1.1</b> Να αναπτύξει κριτική ακοή με άμεση μουσική ανταπόκριση</p> <p><b>6.4.1.2</b> Να κατανοήσει βιωματικά όλα τα βασικά στοιχεία της μουσικής γλώσσας, αποκτώντας</p>	<p><b>6.4.1 Περιεχόμενο:</b> 4 Θεματικές ενότητες</p> <p><b>6.4.1.1 Ελεύθερος Αυτοσχεδιασμός</b></p> <p>Ο ελεύθερος αυτοσχεδιασμός μπορεί να ξεκινήσει στα αρχικά στάδια χωρίς το φλάουτο με τη χρήση της φωνής, με σωματική επίκρουση (body percussion), με σφυρίγματα, με συνδυασμό κινήσεων και ήχων (π.χ. παλαμάκια και βηματισμούς), και σταδιακά να μεταφέρεται στο όργανο,</p>	<p><b>6.4.1.1</b> Ο "Αυτοσχεδιασμός και δημιουργία στο φλάουτο" αποτελεί τμήμα του πεδίου ανάπτυξης "συμπληρωματικών και υποστηρικτικών γνώσεων και δεξιοτήτων" στο φλάουτο. Ο καθηγητής φλάουτου καλείται να συμπεριλάβει κατ'ελάχιστον 8</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<p><b>ΠΔ1:</b> <b>Αυτοσχεδιασμός και δημιουργία στο φλάουτο</b></p>	<p>μια ολοκληρωμένη αντίληψη της αρμονίας, του ρυθμού και της φόρμας</p> <p><b>6.4.1.3</b> Να ενισχύσει τη δημιουργική εκτέλεση χωρίς την χρήση συμβατικής μουσικής σημειογραφίας διευκολύνοντας έτσι και την απομνημόνευση κομματιών όπως και την επικέντρωση στο μουσικό και ερμηνευτικό περιεχόμενο αντί της σημειογραφίας</p> <p><b>6.4.1.4</b> Να αυξήσει την αυτοπεποίθηση και ακεραιότητα του στην εκτέλεση και χρήση του μουσικού οργάνου</p> <p><b>6.4.1.5</b> Να ενεργοποιήσει τη διαίσθηση και τη φαντασία του και να εκφράζεται κατά τρόπο προσωπικό και πρωτότυπο</p> <p><b>6.4.1.6</b> Να εξασκήσει την ακουστική του αγωγή</p> <p><b>6.4.1.7</b> Να αναπτύξει ικανότητες σύμπραξης, προσαρμογής και να εξελίξει τα αντανακλαστικά του σε αυτοσχεδιαστικές εκτελέσεις με άλλους μουσικούς</p> <p><b>6.4.1.8</b> Να εφαρμόσει θεωρητικές μουσικές γνώσεις στην πράξη μέσω του αυτοσχεδιασμού, της διάνθισης και της σύνθεσης</p> <p><b>6.4.1.9</b> Να επωφεληθεί από τις πολλαπλές ευκαιρίες άτυπης μάθησης που προκύπτουν από δραστηριότητες μουσικού</p>	<p>όπου μπορούν αρχικά να γίνονται συγκεκριμένες προτάσεις από τον δάσκαλο ως προς τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν . Ο δάσκαλος μπορεί για παράδειγμα να προτρέψει τον μαθητή να διαδράσει αυθόρμητα με το παρόν ηχητικό περιβάλλον (πχ α)πουλιά που κελαηδούν, β) βαπόρι που περνάει, γ) αστραπόβροντα, βροχή) υπό τη μορφή μίμησης, σχολιασμού είτε ερωταπάντησης και να υποδείξει στον μαθητή ποιες τεχνικές θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει και σε ποιες περιοχές του οργάνου θα μπορούσε να κινηθεί (πχ στα παραπάνω παραδείγματα α)τρίλιες και τρέμολι στην μεσαία και πάνω οκτάβα του φλάουτου ή στο πίκολο, β) μακρόσυρτοι ήχοι στην κάτω και μεσαία οκτάβα, jet whistles, ρυθμικά slaps και γ) επίκρουση κλειδιών (key clicks), ήχοι με πρόσμιξη αέρα, αιολικοί ήχοι κλπ) εξερευνώντας έτσι τις ηχητικές δυνατότητες του οργάνου.</p> <p>Στο έκτο επίπεδο ο ελεύθερος αυτοσχεδιασμός γίνεται με <b>ηχητική απόκριση ανάμεσα σε μεγαλύτερες ομάδες μουσικών</b>, όπου οι μαθητές αντιδρούν στα ηχητικά ερεθίσματα που δίνουν ο ένας στον άλλο, αρχικά με διαδοχικό, και στη συνέχεια και με ταυτόχρονο παίξιμο. Οι μαθητές ενθαρρύνονται στο να εξερευνήσουν και να διευρύνουν τα όρια των εκφραστικών τους δυνατοτήτων. Ιδιαίτερη θέση κατέχει η χρήση διευρυμένων τεχνικών (ταυτόχρονο τραγούδι και παίξιμο μονοφωνικό ή σε παράλληλη κίνηση και πολυφωνικό), ήχοι αέρα (air sounds), πολυήχοι (multiphonics), σφυριχοί/ψιθυριστοί ήχοι (whistle tones), αιολικοί ήχοι, διευρυμένα ηχοχρώματα μέσω εναλλακτικών δαχτυλισμών, μικροτόνοι, φρουλάτο (flutter tongue), επίκρουση κλειδιών (key clicks), γλωσσικά εμπήγματα (tongue rams), πιτσικάτο γλώσσας (slap tongue), glissandi κα. Ο δάσκαλος στηρίζει τη δράση με συζητήσεις για την ισορροπία της σύνθεσης.</p> <p><b>6.4.1.2_Ο δομημένος αυτοσχεδιασμός:</b> Σε αυτήν τη μορφή αυτοσχεδιασμού ο δάσκαλος ορίζει κάποιες παραμέτρους που δημιουργούν ένα μερικά προκαθορισμένο πλαίσιο. Το πλαίσιο αυτό μπορεί για παράδειγμα να είναι: ρυθμικό, μελωδικό, ηχοχρωματικό/φασματικό, αρμονικό/τροπικό, στιλιστικό/υφολογικό, με μορφή παρτιτούρας με μη συμβατική σημειογραφία ή και συνδιασμός των παραπάνω.</p>	<p>δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους που να καλύπτουν τις 4 μεγαλύτερες θεματικές ενότητες. Κάποιες από τις δραστηριότητες μπορούν να ολοκληρωθούν σε ένα μάθημα και κάποιες μπορούν να λειτουργήσουν υπό μορφή project για κύκλο μαθημάτων ή ακόμη και να συνδυαστούν με άλλες δραστηριότητες και να υποστηρίξουν στόχους άλλων θεματικών πεδίων όπως η μουσική σύμπραξη, η διδασκαλία της θεωρίας της αρμονίας και της ανάλυσης, η χρήση των διευρυμένων τεχνικών στο φλάουτο και η σύνδεση με άλλα πεδία των τεχνών.</p> <p>Ο μαθητής αξιολογείται δια της ακροάσεως στα μαθήματα καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους για την πρόοδό του και το βαθμό επίτευξης των στόχων του μαθήματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο.</p> <p><b>6.4.1.2 Ελάχιστες απαιτήσεις ύλης:</b> Για την ολοκλήρωση αυτού του επιπέδου πρέπει ο μαθητής να ασχοληθεί συστηματικά με ένα μικρό κύκλο δραστηριοτήτων αυτοσχεδιασμού, ώστε να αποκτήσει μια σημαντική εμπειρία λειτουργίας των διαφόρων πρακτικών και να μπορεί να ανταποκριθεί ικανοποιητικά και με τρόπο που να αντιστοιχεί στις φλαουτιστικές του δεξιότητες και να αντανακλά τις ευρύτερες μουσικές του γνώσεις και δυνατότητες.</p> <p><b>6.4.1.3 Τελική ετήσια αξιολόγηση (εξετάσεις):</b> Η αξιολόγηση γίνεται με μια</p>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>αυτοσχεδιασμού και να βοηθηθεί στο να γνωρίσει και να διαμορφώσει μέσα από αυτές την μαθησιακή του ταυτότητα.</p> <p><b>6.4.1.10</b> Να αντιληφθεί τα σημεία επαφής, να γνωρίσει και να συνδιαλλαγεί με άλλα πεδία των τεχνών</p> <p><b>6.4.1.11</b> Να εξερευνήσει και να εξοικειωθεί πειραματιζόμενος μέσω των οδών του αυτοσχεδιασμού σε βάθος με τον τρόπο λειτουργίας του φλάουτου αποκτώντας μεγαλύτερη αρτιότητα ως εκτελεστής και διευρύνοντας τις εκφραστικές του δυνατότητες</p> <p><b>Ο μαθητής μέχρι το τέλος του έκτου επιπέδου επιδιώκεται:</b></p> <p><b>6.4.1.12</b> Να αυτοσχεδιάσει ρυθμικά, μελωδικά και αρμονικά με συνοδεία μουσικού συνόλου</p> <p><b>6.4.1.13</b> Να επιχειρήσει μελωδικές μελοποιήσεις και εναρμονίσεις σε δοσμένο στίχο</p> <p><b>6.4.1.14</b> Να έχει την εμπειρία του στιλιστικού αυτοσχεδιασμού με πρότυπο πολλά διαφορετικά στυλ του κλασικού ρεπερτορίου</p> <p><b>Ευρύτεροι παιδαγωγικοί στόχοι – μεταγνωστικές λειτουργίες και επιδιώξεις:</b></p> <p><b>6.4.2.15</b> Να αναπτύξει ο μαθητής</p>	<p>Ο δομημένος αυτοσχεδιασμός μπορεί έτσι να προσδιοριστεί περαιτέρω ως:</p> <p><b>Ρυθμικός αυτοσχεδιασμός, μελωδικός αυτοσχεδιασμός, ηχοχρωματικός/φασματικός αυτοσχεδιασμός, Αρμονικός αυτοσχεδιασμός / τροπικός αυτοσχεδιασμός, στυλιστικός αυτοσχεδιασμός και αυτοσχεδιασμός με οδηγό μία παρτιτούρα ή κάποιον άλλο οδηγό με μη συμβατική σημειογραφία</b></p> <p>τα παραπάνω είδη περιγράφονται αναλυτικά στο εισαγωγικό σημείωμα σχετικά με τον συτοσχεδιασμό και τη δημιουργία στο φλάουτο όπως και στο αντίστοιχο Π.Σ. του επιπέδου 5.</p> <p>Στο έκτο επίπεδο επιδιώκεται ο <b>συνδυασμός και ταυτόχρονη χρήση πολλαπλών παραμέτρων</b> του δομημένου αυτοσχεδιασμού.</p> <p><b>Συγκεκριμένα:</b></p> <p><b>6.4.1.2.1</b> Σε αυτό το επίπεδο επιδιώκεται ο μαθητής να συμμετέχει σταθερά σε <b>μεγαλύτερο μουσικό σύνολο</b> με τη συμμετοχή διδασκόντων ή άλλων έμπειρων μουσικών και να εξοικειωθεί με τον αυτοσχεδιασμό πάνω σε γνωστές αρμονικές ακολουθίες. Ο μαθητής αυτοσχεδιάζει σε συνεργασία και αλληλεπίδραση με τους άλλους μουσικούς, ανάλογα με το σχήμα και τον τύπο του αυτοσχεδιασμού.</p> <p><b>6.4.1.2.2</b> Στο έκτο επίπεδο επιδιώκεται ο μαθητής να ασχοληθεί <b>με τη μελωδική σύνθεση μελοποιώντας δοσμένους στίχους και παράλληλα εναρμονίζοντάς τους</b>. Οι συνθέσεις μπορούν να περιέχουν αυτοσχεδιαστικά στοιχεία ανάμεσα στο στιχουργικό/ποιητικό λόγο, και η δραστηριότητα μπορεί να ολοκληρωθεί σαν <i>project</i> σε βάθος ολόκληρου του βου επιπέδου, σε συνεργασία με το μάθημα των Νέων Ελληνικών (επιλογή κειμένου), της Μορφολογίας (ανάλυση φόρμας τραγουδιού), της Αρμονίας (Εναρμόνιση) και της Μονωδίας (τραγουδι). [Σύνδεση με διαφορετικά θεματικά πεδία από το πρόγραμμα σπουδών]</p> <p><b>6.4.1.2.3</b> Σε αυτό το επίπεδο ο μαθητής εμβαθύνει στον <b>αυτοσχεδιασμό σε διαφορετικά μουσικά του λεγόμενου κλασικού ρεπερτορίου</b>. Προτρέπει από τον δάσκαλο καταρχήν να ομαδοποιήσει σύμφωνα με το μουσικό ιδίωμα και να απομνημονεύσει φράσεις από το ρεπερτόριο</p>	<p>δραστηριότητα, όπου καθορίζονται οι παράμετροι αυτοσχεδιασμού (μελωδικός αυτοσχεδιασμός, ρυθμικός αυτοσχεδιασμός, ηχοχρωματικός/φασματικός, τροπικός/αρμονικός αυτοσχεδιασμός, στυλιστικός, αυτοσχεδιασμός, αυτοσχεδιασμός με οδηγό μία παρτιτούρα ή κάποιον άλλο οδηγό με μη συμβατική σημειογραφία κ.λπ) ανάλογα με το επίπεδο της συνολικής τεχνικής και μουσικής ικανότητας του μαθητή.</p> <p><b>6.4.1.4 Προτεινόμενη βιβλιογραφία για διδασκαλία και αξιολόγηση</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Crook, Hal.</b> <i>How to improvise: An Approach to practicing Improvisation.</i> Advance Music, 1991</li> <li>- <b>Juchem, Dirko.</b> <i>Modern Flute Concept.</i> Schott Music, 2011.</li> <li>- <b>Offermans, Wil.</b> <i>For the contemporary flutist: Studie No 12 of 12 Studies for the Flute</i> Zimmermann, Frankfurt 1992</li> <li>- <b>Reisige, Tobias &amp; Karaula, Anto &amp; Konrads Marko.</b> <i>Wildes Holz: Einfach Improvisieren lernen mit Wildes Holz.</i> HolzRecords, Köln 2011</li> <li>- <b>Reiter, Gerhard.</b> <i>Body Percussion I.</i> MV Helbling, Innsbruck 1998.</li> <li>- <b>Reiter, Gerhard.</b> <i>Live!-Basic Beats.</i> MV Helbling, Esslingen 2005.</li> <li>- <b>ABRSM:</b> <i>Musicianship in Practice</i>, Book III, ABRSM Publishing, 1996.</li> <li>- <b>McGhee, Andy:</b> <i>Improvisation for Flute: The Scale/Mode Approach.</i> Berklee Press Publications, 2009.</li> </ul>

ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ	ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
	<p>τα αντανακλαστικά για άμεσες τεχνικές επίλυσης μουσικών προβλημάτων</p> <p><b>6.4.1.16</b> Να αντιμετωπίζει ο μαθητής με αυτοπεποίθηση την δημιουργική διαδικασία της εκτέλεσης ενός άγνωστου μουσικού κομματιού που ο ίδιος το διαμορφώνει την ώρα της δημιουργίας του, αποκτώντας μεγαλύτερη συστηματικότητα και αυτονομία στη μουσική του εξέλιξη όπως και στην μαεστρία του οργάνου του.</p> <p><b>6.4.1.17</b> Να αναπτύξει ο μαθητής την κριτική ικανότητα και τη δυνατότητα άμεσης επιλογής συνειδητής ανάδειξης ή παράλειψης στοιχείων κατά τη διαδικασία δημιουργίας ενός μουσικού κομματιού και να αναπτύξει την προσωπική του αισθητική.</p> <p><b>6.4.1.18</b> Να μπορεί ο μαθητής να διακρίνει τα διάφορα μουσικά ιδιώματα και να μπορεί να παράγει αυθόρμητα κατ' αρχήν με τη φωνή του σύντομους αυτοσχεδιασμούς και να διανθίζει απλό τρόπο μία μελωδία στο φλάουτο σύμφωνα με ένα προκαθορισμένο μουσικό ύφος.</p>	<p>που έχει παίξει αλλά και από το ευρύτερο ρεπερτόριο του φλάουτου να τις περιγράψει, να τις συγκρίνει και έπειτα να τις παραλλάξει στυλιστικά. Επίσης ο μαθητής εμβαθύνει στην <b>διάνθηση μέσω ποικιλιμάτων σε έργα της μπαρόκ και προκλασικής εποχής</b>. Στο πλαίσιο αυτό συνίσταται για παράδειγμα να μελετήσει μέρη από τις 12 μεθοδικές σονάτες του G.Ph. Telemann.</p>  <p>Απόσπασμα από την αρχή της πρώτης από τις 12 μεθοδικές σονάτες του G.Ph. Telemann</p> <p><b>6. 1.2.4</b> Στο έκτο επίπεδο ο μαθητής επιδιώκεται να <b>ερμηνεύει γραφικές παρτιτούρες και άλλους οδηγούς μη συμβατικής σημειογραφίας στο πλαίσιο ενός μεγαλύτερου μουσικού συνόλου</b>.</p>	<p>- <b>Friesen, Eugene:</b> <i>Improvisation for Classical Musicians: Strategies for Creativity and Expression</i>. Berklee Press Publications, 2012.</p> <p>- <b>Schmitz, Hans-Peter:</b> <i>Die Kunst der Verzierung im 18. Jahrhundert: Instrumentale und Vokale Musizierpraxis in Beispielen</i>. Bärenreiter, 1983</p> <p>- <b>Telemann, Georg Philipp:</b> 12 Methodische Sonaten  <a href="http://burrito.whatbox.ca:15263/imglnks/usimg/7/70/IMSLP316989-PMLP128830-Tel_meth_son395.pdf">http://burrito.whatbox.ca:15263/imglnks/usimg/7/70/IMSLP316989-PMLP128830-Tel_meth_son395.pdf</a>  <a href="http://imslp.nl/imglnks/usimg/9/9f/IMSLP317039-PMLP128830-Tel_meth_son_2398.pdf">http://imslp.nl/imglnks/usimg/9/9f/IMSLP317039-PMLP128830-Tel_meth_son_2398.pdf</a></p> <p>- <b>Τσούχλος, Νίκος:</b> <i>Τέχνη των συναισθημάτων και των συγκινήσεων: Μουσικοί εκτελεστές στη Γερμανία του Διαφωτισμού</i>. Gabrihl;idhw 2011</p> <p>- <b>Hotteterre, Jaques – Martin:</b> <i>Basics of the Flute, the Recorder and the Oboe in Three Parts</i>. Paris 1707</p> <p>- <b>Quanz, Johann-Joachim.</b> <i>On playing the flute</i>. Northeastern University Press, 2001.</p>